

Szerkesztői iroda:
Belmagyar-utca végén (Máriafly-báz), a hová a lap szellemi
részét megillető közlemények ezimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hétra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adóznak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:
Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.
Egy négyszög cenziméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok,
kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklám sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.
Hivatalos közlemények sora 5 forint.
Nyiltéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A Lurz-szellem.

Budapest, május 19.

Piros pünkösöd napja nem hozta meg a brassói magyarságnak azt az örömet, hogy magyar jegyzőkönyvet is írjanak a város gyűlésein. Az indítványt megtették ugyan a nemzeti tábor elő-örsei, de Lurz ügyvéd ur nem fogadta el s a többség Lurz urra hallgatott.

Mindazonáltal nem kell félreérteni sem Lurz urat, sem azokat a „zöld szászok”-at, kik az ő vezetésére bízzák sorsukat. Mert kijelentették, hogy oláh jegyzőkönyvet — ha indítványoztatik — igenis készek elfogadni. Csak magyart nem. Ez világos beszéd. Itt nem a nagy germán erő szerepel tehát, mely a maga kizárólagosságával és önbizalmával feltétlenül uralkodni kíván mindenütt, a hol lábát megvetheti; nem is a Deutschthum határainak végtelen kiterjesztése és a német kultúra fölényének teuton erőszakolása jön itt szóba.

Mert ha ez lenne, így felelnék: Lurz ur, ön és valamennyi zöld szász csak törképe a germán szellem világ-hatalmának. De a fonságosnak még a karrikatúrája sem disztelen. A majom csak majom az emberhez képest; de már a nyühhöz képest majdnem ember. A fonságos még a karrikatúrájában is megőrzi tiszteletreméltóságát azokkal a vonásokkal, a melyek rá emlékeztetnek.

De Lurz ur, az istenért, ön még csak nem is karrikatura. A germán szellem önértetéből és világtörténeti kulturmissziójából ön annyit sem tartott meg magának, a mennyit egy házi légy a karmai közé markolhatna. Ön hajlandó Brassóban az oláh jegyzőkönyvet elfogadni, Ön tehát nem a német fölényt, német kizárólagosságot, német erőfentartást, német terjeszkedési képességet félti. Ön egyszerűen egy rossz német.

Önben nem él a faji öntudatnak az a mindenhatósága, melyet a Bismarck-szellem oltott minden jó német lelkébe, s mely má már II. Vilmos császárt épen úgy áthatja, mint a legutolsó Schulmeister. Ön képes saját százados lüzhelyének nyelvuralmát egy fejletlenebb nyelvvel megosztani. Mi ez, ha nem a német nyelv történelmi jogainak elárulása?

Rég hirdetem, hogy némely boldonságnak tiszteletreméltó vonása is van. A nagy háború alkalmával Metz vidékén utazott egy amerikai. A orosz sereg egy elöretolt csapata jelszót

kért s miután az amerikai nem tudott adni és tovább hajtott, a poroszok rá-lövöldöztek. Az amerikai elévette revolverét és vissza lött. Végre is elfogták s írásait rendben találták. Arra a kérdésre, hogy miért lött egyedül egy egész csapatra, azt felelte, hogy neki szokása a védekezés és ő mindig viszsza-lő, ha rálőnek. Ez ilyen körülmények között bolond egy szokás, de van benne stílus.

Ha Lurz ur is visszalövöldözött volna arra a kérielhetetlen erkölcsi erőre, mely fel nem tartóztatható módon, minden erőszakolás nélkül, önkényt, csak saját lélekint és történelmi súlyánál fogva nyomat előre a magyar nemzeti állam élet épületének betöltése felé: akkor így szólalék: ni, ni, az a zöld szász nagy bolond, de ember a talpán; ha hiányos is a honpolgári kötelességérzete, de saját fajtájának igaz szeretetét jól megőrizte lelkében.

Azonban Lurz ur mag sem kísérti a német nyelv oltalmazását, mert hiszen felajánlja az oláh jegyzőkönyvet. Nem vezeti őt ilyenformán egyéb, mint a gyűlölet a magyarság iránt. Ez az indulat pedig érzületnek alávaló, politikának helytelen.

Alávaló, mert soha sem adott uralkodó nemzet egy befogadott nemzetiségi csoportnak annyi jogot és fejlődési tért saját kulturregényiségének megtartására, mint a mennyit a magyar nemzet a szászoknak adott. Es helytelen, mert a mely pillanatban a magyar közvélemény a maga teljes egységének hatalmas súlyával abból a czélből nehezednék rá a törvényhozásra és a kormányzásra, hogy az említett alávaló érzület egész mértékben megtoroltassék: abban a pillanatban, e nagy és általános nyomás sulya alatt úgy összezsugorodnék az erdélyrészi szász-érdekkör, mint a puha testű tücsök a geológiai rétegekben.

Hogy ez a „fenyegetés” numerusokban miként lenne megoldva, arra nézve Lurz urnak a következő példát vagyok bátor figyelmébe ajánlani. Kerrek számokban hazánk lakossága — Horvátország nélkül — tizenhat millió. Ebből erdélyrészi szász kétszáz ezer. Az a 16 millió küld összesen 400 képviselőt az országgyűlésre. Esik tehát negyvenezer lélekre egy képviselő. Ilyenformán a kétszáz ezer szásznak dukálna öt képviselő. Akarja-e Lurz ur ezt a matematikailag igazságos arányt? Most

ügy-e tízenyolcz képviselőjük van az öt helyett?

A felhozott példa érdekében engedjen meg Lurz ur egy pár idézetet a Treitschke egyetemi előadásából, melyeket „Politik” czím alatt ismer és bámul az egész művelt emberiség.

„Es ist klar, dass der Staat darnach trachten muss, die in ihm Verbundenen (tehát szászokat, oláhokat, tótokat), mit gleicher Sprache und Kultur zu durch-dringen.“ (Pag. 269.) Ez ugy-e kemény beszéd? De német tudós mondja, s a német politika követi is ezt a tanácsot, ugy Posenben, mint Elzászban.

„Man sieht die Tendenz eines jeden Staates, seine Bewohnerschaft (tehát szászokat, oláhokat, tótokat) auch in Sprache und Sitten zu einer Einheit zu verschmalzen.“ (Pag. 217)

„... alles echte Heideuthum, das literarische so gut wi das politische, national sein muss, wenn es nicht machtlös werden soll im sittlichen Sinne.“

„Jeder Staat wird das Recht haben, die in ihm vereinigten Nationalitäten in einer aufgehen zu lassen.“ (Pag. 280)

Mit szól ehhez Lurz ur? Okos dolgot-e szász részről felkorbácsolni azokat az irányzatokat, melyeket az újabb német szakirodalom erőteljesen ápol az államalkotás és államfentartás tudományában? Erről az irányzatról beisméri Treitschke, hogy „ohne unendlichen Schmerz der Unterdrückten geht es allerdings nicht ab.“ De ha megtörtént: csak javára válik szerinte a kisebbségnek. Mi lett volna a poroszokból, minő történelmi feladatot tudtak volna teljesíteni, ha megmaradtak volna szlávoknak és wendeeknek és nem németesdtek volna el? — kiált föl ez a berlini tudós.

Hol áll a mi nemzeti politikánk e német tudós tanácsaihoz képest! Egy harmincz ezer lakosságú városban, im a hol tíz ezernél több magyar és tíz ezernél kevesebb szász lakik: ime a a magyar nemzeti törekvés még a jegyzőkönyvi nyelv törvényes alakjában sem érvényesül. Az 1868. évi XLIV. t. cz. 20-ik szakasza értelmében „A jegyzőkönyv azon a nyelven is viendő, a melyen a szavazatképes tagoknak egy ötdöréze szükségesnek látja.“

Lurz urra nem panaszkodom a törvénytelen eljárás miatt. Az ilyen ha-

tározatok főispáni próbakövek. A ki nem lát jól: belebotlik. Botlás-közben hamar elesik az ember. De sajnálom és szégyellem azt a szellemet, melyet a Lurz urk határozata feltüntet. Sajnálom már régóta a szászok eloláhosodását. Mert a germán anyag egyáltalában jobb, kiválóbb, megbízhatóbb, mint a balkán anyag. És szégyellem, mint kulturlény, a német szellemnek azt az elzúllását, a mely a szászok eloláhosodásában oly nagy arányokban mutatkozik.

A brassói határozat ennek az elzúllási folyamatnak egyik hullámverése. Oláh jegyzőkönyvre hajlandók a jó szászok. Micsoda ambíció, olyan jövődöt készíteni ennek a sokszázados kultúrörzsnek, hogy városalkotó képességei a pásztorokodásig fejlődjenek vissza!

Vig pünkösöd ünnepet kívánok ilyen kilátás mellett a szász polgártársaknak.

Bartha Miklós.

Megtisztulás.

Mindenki csak örömmel láthatja azt a tisztulási folyamatot, a mely a Széll kormányt támogató szabadelvű pártban, tehát a parlamenti többségben Széll Kálmán uralkodásának kezdetétől fogva végbement.

A milyen jogos aggodalmak közt látta a nemzet a Bánffy-féle korszak alatt a szabadelvű pártot egy élettelen és lélek nélkül való parlamenti gépezetté átalakulni, éppen olyan reménykeltő az a változás, mely nemcsak a a közköormányzat egyes ágazataiban, hanem magában a párt belső életében is végbé megy.

Örömmel látjuk, hogy a Széll kormány működésének megkezdése óta maga a szabadelvű párt is az ő belső életében jelentékeny változáson ment át.

Ez a változás főképpen a napokban vált szembeütővé, a mikor is az országgyűlés új időszakát megelőző bizottsági jelöléseket keresztül vilték. Egy tekintetet a bizottságok összeállítására mindenkit meggyőzhet arról, hogy a párt belső szervezetében a vezető szerepek jobbra a nemzeti pártból átlépett politikusok kezébe jutottak.

Sokan lehetnek olyanok, a kik tán nem is kísérték figyelemmel a jelen országgyűlési időszakot megelőző ezen szervezkedést, vagy ha átoivas'ák is az egyes bizottságokba való jelölés ered-

ményét, nem ragadta meg a figyelmüket az a körülmény, mely pedig egyenesen és félre nem érthető módon bizonyítja a szabadelvű párt kebelében folyó tisztulási processusnak teljes mértékben való megindulása mellett.

A volt nemzeti pártnak, most már a szabadelvű pártba — minden jog fenntartás nélkül belépett tagjait kivétel nélkül beválasztották a szakbizottságokba, nem csak, hanem az előkelőbbeknek formaszzerű vezető szerepet juttattak.

A ki ismeri a volt nemzeti párt politikai programjainak részleteit, annak azt is tudnia kell, hogy az ugynevezett szabadelvű politikai irányzatnak minden vonalon és igazgatási ágazatban való becsületes érvényesítése volt e párt törekvésének czélja. A mikor a Bánffy-korszak vele együtt letűnt, s a Széll-kabinet politikai programjában a nemzeti párt eddig általa követett politikai elveket lefektetve látta, akkor a nemzeti közvéleménynek megnyílt az alkalm megcserezni magának azt a megnyugvást, hogy a nemzeti párttal kiegészített kormány pártnak is szaktania kell azzal az irányzattal, a mely a Bánffy-uralom alatt a nemzeti érdekek sérelmére érvényesült.

A közköormányzati és a párt politikai programban bekövetkezett ezen irány változást a jelen parlament ellenzéki pártjai is bizalommal fogadták.

A mióta a Széll-kormány megkezdte a működését becsületesen igyekezett betartani a pártközi egység feltételeit. Ez a politikai tisztességnek a kérdése.

És ki ne látna szívesen Magyarországon annak az irányzatnak a felelődségét, a melyben a becsület és a tisztesség elvei érvényesülni tudnak?

Ki ne látna szívesen a közköormányzat támogatására vállalkozó párt belső szervezetében ama korcsanyagoknak a kiválasztását, a melyek a közel multban valósággal megméltelyezték a közéletet?

Hiszen a jelen parlamenti ellenzék egyebek között mindenben arra is törekedett, hogy a politikai élet légtörét megtisztítsa, s ennek eredményében helyreállítsa a jognak, az igazságnak és a törvénynek, meg a politikai tisztességnek az uralmát.

Hogy most a nemzeti pártnak a politikai erkölcsokról tisztult fogalmakkal rendelkező tagjai, a politikai becsületességét hirdető Széll Kálmán és kabinetjének felajánlották a támogatáso-

En hiszek a czár békekeziójának őszinteségében és ha nemes törekvéső hajótörést szenved, annak oka a politika, ez az „uri huncutság” lesz.

Fülöp Sz. Lajos.

Hilary.

— A „Tövises és narancsvirágok” szerzőjétől. — Angolból fordította: AMICA.

V.

(Folytatás.) (10)

— En mindenbe beleegyezem, a mit te helyesnek gondolsz, — volt a leány válasza.

— Hilary, esküdjünk meg rögtön. Te azt mondtad a napokban, hogy egy tanuló-társadtól, Ruthven kisasszonytól meghívást kaptál Glenglasba.

— Igen és a nagy némem hajlandó beleegyezni, hogy azt elfogadjam.

— Ez kevesbiti a nehézségeinket. Azt is mondtad, hogy a szabaleányod hűséges hozzád. Hilary, mi az ő neve?

— Holmes Jane. Igen, azt hiszem, hogy ő az életet adná értém. Ő a legjobb és hűségesebb teremés, a kit ősmerek.

— Annál jobb, édesem. Azt kezdem gondolni, hogy az Eg mosolyog a mi terünkre. Esküdjünk meg rögtön — ez a fő nehézség. Ha már egyszer meg leszünk esküdvé, semmitől sem félek és akkor minden aggályomnak vége lesz. Te jöhetsz velem, bár hova menjek és senki sem tudna benünket elválasztani. Drágám, ez az, amitől felek; éjjel nappal ez nyomja a lelkemet. Mit mondasz hozzá?

— Ő csak tizenhét éves volt és Lajost egész szívével szerette. Az ifju szép volt,

AZ „ELLENZÉK” TÁRGZÁJA.

1899. Május 20

A czárok életéből.

A Hágában összeült nemzetközi béke-konferencia a hatalmas agárok trónja felé irányítja a közfigyelmet.

Köztudomású dolog, hogy ezt a béke-konferenciát II. Miklós, az oroszok ifju czárja indítványozta, kinek nemes szándékát, már a konferencia megtartása elé gördített nehézségek elhárítása miatt is őszintének kell tartanunk. Ha pedig az annyira óhajtott siker nem következik be, bizonyosok lehetünk, hogy ezt a magyar paraszt által „uri huncutságnak” nevezett politika csinálja.

Csodálatos, meszeszerű, hogy a „kegyetlen czárok” trónjáról röptik ki a béke szelid galambját s izennek üdvöt a fegyverkező nemzeteknek. Nagy világtörténeti esemény számba megy a fiatal czár nemes intenciója, mely új irányt jelöl ki az emberiségnek s az egész világ bámulatát, tiszteletét kelti fel az eddig rettegett északi kolosszus iránt.

A czárok, hatán családi tradíció befolyása alatt zsarnoki önkényvel uralkodtak is, majd mindenikének egy-egy szép jellemvonását ismerjük fel, melyek adott viszonyok közt, áldásos befolyással lehettek volna a népek életére . . .

Közismeretű dolog, hogy nagyon szerették a magyar zenét. Bizony, a mi cigány-

nyunk — mint Jókai mondja — derültebb fele népünk életének. Kinek nem fogta meg lelkét a varázslatnak valami ellenállhatlan ereje, mikor a hurokon végig folynak azok az édesbus magyar nóták, melyeknek bölcsője a nép szíve, dajkája pedig a cigány... Ezek a barna legények elviszik a magyarságot nyelvben, ruhában, zenében a külföldi nemzeti közé s hódolatra bírják még a koronás főköt is.

Mikor egyizben Balogh Poldi cigányzenekare gyujtogatta a sziveket Párisban a Pavillon chinois nagy csarnokában, a magyar nóták annyira megtetszettek II. Miklós czárnak, (akkor még trónörökös volt), hogy az egész zenekart a maga számára lefoglalta, s egyik külön teremben, nagyherceggel rokonai-val együtt, két napon át mulatgatott a cigányokkal.

A Barna Mihály (Czinke Panna nagyatyja), Ruzicska, Csermák, Bihari-féle magyar nóták gyönyörre foghatta meg az ifju czárevises szívet. Mulatott, ki tudja, miféle gondolatokat akart eltemetni . . .! Szórta a pénzt, mintha Petőfivel kurjantaná:

Ugyis holtig él az ember,
Költeni ha mer, ha nem mer!

II. Sándor czár is lelkesedett a magyar zenéért, de az ő figyelmét inkább a magyar táncz keltette fel. Egészen el volt ragadtatva, mikor a Herteleny huszárokat verbunkost tánczolni látta. Mikor pedig Yakus Miska verbunkos-káplár a szótól aprította, száz darab aranyat adott neki és környezetéhez fordulva, ezeket mondotta:

— Cette originale est quelque chose

sublime et incomparable. Ez az eredetiség valami fenséges és hasonlíthatatlan.

III. Sándor czár eredeti gondolkodására vall a következő eset:

Halálos ítéletet terjesztettek elébe meg erősítést végett. Egy fiatal embert ítélték el, ki a szeretőjét megölte. Megölte, kit imádozott, mivel könnyelmű életre adta magát. A czár husz évi fegyházra változtatta a halálos ítéletet, mondván:

— Mindig meg tudok bocsátani olyan bűnöket, a miket a szerelem követ el. Megbocsáthatatlannak csak azokat tartom, a miket a gyűlölet sugall.

A ki szív dolgában így gondolkozott, megérdemli a könnyeket, miket egy tiszteletreméltó fejedelmi hölgy hullat özvegyi fátyolában . . .

Olyan zeneestélyeket, a milyeneket III. Sándor adott, mostanában nem tartanak a czári udvarban. III. Sándor nagyon szerette a zenét és értett is hozzá. Wurm zenetanára sokszor dicsegett felségs tanítványát. Mikor nagyon elfoglalták az uralkodás gondjai, abban kellett hagyni a pistonjátékokat. De azért udvari bálokon gyakran átvette a karmesteri pálcát, kivált mikor a czárné tánczolt, a ki igen szenvedélyes tánczos volt s a kinek mindig nagy örömet okozott, ha férje dirigálta a zenekart.

Az anyaczárnő szívesen játszott zongorán és mindenáron meg akarta tanítani az összes főhercegeket és főhercegnőket zongorázni. De ezek nagyon huzakodtak a sok gyakorlatlót. Tanítás közben a trónörökös, növéreit is egyszerűen keresztneveikön szólí-

kat és hogy most tapasztalunk lehet nem csak a közkormányzatban, hanem a politikai életben sőt a társadalomban is ennek az egészségesebb és becsületesebb irányzatnak a feléledését, ez mindenesetre felkelti az önbizalmat a nemzetben, s egyben felkeltik azokat a nemrég mesterségesen el oltott nemzeti erőket is, amelyeknek tevékenységétől az ország és a nemzet boldogulása feltételezve van.

Minthogy pedig a nemzet minden igaz fiának váltna kell arra törekednie, hogy a nemzet az anyagi és az erkölcsi boldogulás útján mennél eredményesebben haladjon előre, senki sem nézheti közönyösen egyebet között azt a sokat általán észre nem vett tünetet, mely a parlament újabb szervezkedésében a nemzeti párt tagjainak térfoglalásában megnyilatkozott.

És mi épen a pünkösdi ünnepek alkalmából is, a mikor a bibliai tanítás szerint a hajdankorban az apostoloknak a Szentlélek által való meghitlésének emlékét üljük, az elmélkedésre aligha találhatnánk méltóbb és alkalomszerűbb tárgyat, mint rámutatni arra a megtisztulására, a melyen a magyar parlament többségét alkotó párt keresztül megy, s a mely tisztulási folyamatban bizonyos garanciái találhatók meg az annyira ohajtott erkölcsi rend helyreállításának.

A magyar politikai közélet a mi napjainkban az átalakulás korszakába lépett.

Ha a hatalom élén álló férfiak becsületesen kezelik a közhatalmat és ha a hatalom támogatására vállalkozott parlamenti párt kebelében az erkölcs, a jog és az igazság tisztelése gyökeret ver, akkor ez az átalakulás csak szerencsét hozhat a nemzetre.

És mi mit sem kívánhatunk élénkben, mint azt, hogy ez a sokat sajnárgatott nemzet annyi balszerencse közt és oly sok vizsály után végre ráléphessen a boldogulás útjára és meg is maradjon rajta.

Önálló vámterület.

Minden jel arra mutat, hogy Magyarország gazdasági különválása előbb-utóbb be fog következni; az Ausztria és velünk állandó összeköttetésben álló más külföldi gyárosokat a legnagyobb félelem fogja el, a mi könnyen érthető, ha tudjuk, hogy vannak bécsi gyárosok, kik kizárólag a magyar piac részére dolgoznak s gyártmányaik egyedül hazánkban fogyasztatnak el, ezeket nézve tehát a magyar önálló vámterület a teljes megsemmisülést jelentené.

Az országos iparegyesület Budapesten már a vámtarifa javaslatánál kifejtette álláspontját az önálló vámterületre nézve s azt a következőkben összegezte:

Az országos iparegyesület mely főnállása óta az önálló vámterület létesítése érdekében küzd s mely ez érdekében az első országos mozgalmat megindította s azóta e kérdésben számos részletes memorandumban szállott sorompóba, a vámtarifa tervezetben élesen szóló és robeszélő. Senki sem volt, a ki figyelmeztető szót mondjon, senki sem volt, aki azt mondja, hogy álljon meg és gondolkozzék, mielőtt olyan lépést tesz, melytől soha sem lehet meg nem történté tenni.

Midőn az ifju átölelte a karjával az arcát a magához emelve, megcsókolta az ajkait, ő nem tudott volna „Nemet” mondani, ha az a kis szó az élete megmentését jelentette volna.

Hilary, szoremem, válasszod. Mi egymásnak az egész vagyunk. És nekem úgy tetszik, hogy te, Lady Kilmore kivéve, egyedül állasz és nekem sincs senkim, a ki velem gondolna. Miért ne lennének boldogok a saját belátásunk szerint? Engedd, hogy a feleségemmel tegyek. Miért tanulmányoznánk azoknak a véleményét, kik semmit sem gondolnak velünk?

Az ifju kebléről a leány csak egyszer emelte fel az arcát és komoly tekintettel reá nézve, azt kérde —

— Lajos, helyes — és tisztességes lesz-e azt tennem?

Az ifju hallgatott néhány pillanatra; aztán szenvedélyes hévvel a szívéhez szorította — Igen, helyes és tisztességes, — kiáltá, — mert mi oly igazán szeretjük egymást — és a szerelm mindent igazol! Hilary, onyém leszel?

És ő csak „Igen” tudott mondani és az ifju karjai még erősebben ölelték. Hilary érezte, hogy akármit inkább el tudna viselni, mint az elváltást tőle, — minden fájdalmat, bánatot, vagy gondot. És Lajos, hogy áldotta, hogy köszönte, a miért azt a kis „Igen” szót mondta; míg Hilary az üdvösség menyországaiban érezte magát.

Az, hogy az amit tenni fog, valaha el-sőtétíthetné, vagy árnyat vehetne az életére, egy pillanatra sem fordult meg az agyában. Ő csak azt tudta, hogy valami áldozatot tesz

örömmel látja az első tényleges lépést egyik legfőbb kívánságának teljesítésére nézve, s ez alkalommal, tradícióhoz híven, újból is kijelenti, hogy a hazai iparnak részben meg-erősödését, részben újja teremtését és felvirágztatását első sorban, csakis az önálló vámterületől, várja s ezért általában ennek létesítését, illetve a vámtarifa tervezet érvényesítését, mint a magyar ipar legfontosabb létfeltételét kívánja.

Igaz, hogy a gazdasági kiegyezés 1904-ig biztosítva van, de az ausztriai gyárosok látván ezen országos mozgalmat, már most keresnek módot, hogy a magyar piacot maguknak mindenképen biztosítsák és ezt az által látják elérve, ha szaktelpeket, gyárakat alapítanak és teszik ezt annál könnyebben, mert a magyar kormány részéről a legnagyobb támogatásban részesülnek.

A jelenlegi kormány, de különösen annak kiváló tehetőségi kereskedelmi minisztere igen helyesen belátta azt, hogy a gazdasági különválást csak úgy lehet keresztülvinni, ha az ipar hazánkban meg lesz teremtve, mert semmiből ipart teremteni nem lehet. A kormány tehát a legnagyobb készséggel támogatja az oly vállalkozókat, kik hazánkban oly gyárakat szándékoznak létesíteni, melyeknek életképessége előre is biztosítva látszik s melyek gyártmányai hivatják a külföldiek hazánkba teljesen kiszorítani.

Csak e napokban jutott a kormány Bujatti selyemgyárossal megállapodásra, e czég Báttaszéken állítja fel a gyárat, a kormány nagyobb subventiót ad, azonkívül a szegvárdi selyem tenyészítő intézet rendkívüli kedvező feltételek mellett bocsátja összes terményeit ez új gyár rendelkezésére.

Schuh és Társa bécsi selyemgyárosoknak a kereskedelmi ministerium 10 évre 150000 frt támogatást ígér, ha hazánkban selyem szövő gyárt létesítenek, e bécsi gyárosok Nagyvárad és Késmárk városoknak azon ajánlatot tették, hogy hajlandók egy nagyobb szerű gyárt létesíteni, ebben fokozatosan magyar munkásokat kiképezni és alkalmazni, ha a város részükre ingyen telket és egyéb kedvezményeket biztosít. Még egyik város sem határozott véglegesen ez ügyben.

Egy nagyobb carbid gyár létesítése is terbe van véve, különösen pedig a textil ipar terén, melyben hazánk egy számot tevő fogyasztó és melynek sikeres fejlődését az ausztriai gyárosok lehetetlenné tartják, azzal érvelve, hogy a magyar munkás erre nem alkalmas; éppen e téren mutatkozik a legnagyobb érdeklődés, mert jól tudják a külföldi vállalkozók, hogy ez nem egyéb, mint neveltséges ijesztgetés.

Nem volna-e idősebb, s nagyon fontos, hogy városunk, melyben ugyanis oly gyenge lábón áll a gyárpar, foglalkozzon ezen eszmével, s törekedjen több vállalkozót az itteni viszonyoknak megfelelő gyárpar teremtésére megnyerni?

Meglepetéssel olvasom egy külföldi szaklapban, hogy egy helybeli mérnök a textil ipar terén oly fontos találmányra jutott, mely ha tényleg bevalik, nem csupán helyi, de gazdasági szempontból országos érdekléssel és jelentőséggel bír, s melynek előnyeit a külföldön azonnal felismerték.

Arról megvagyunk győződve, hogy a kormány a legmesszebbmenőleg kész támogatni,

a szeretőjéért, a kiért az életét adta volna, — hogy valamibe egyezzenek, a mi annak örömet okoz, — hogy Lajos boldoggá teszi és azt gondolta, hogy azok a gyöngéden szerető szavak, melyeket az reá pazarolt, kárpotlást nyujtanak minden fájdalomtól mit valaha szenvedhet.

Ez a terv már egy idő óta megfogalmazott az agyamban, — mondá Carlisle, kevés idő múlva és Hilary figyelmesen hallgatta. Lady Kilmore megengedi, hogy a Ruthven kisasszony látogatására Glenglasba menj. Egy hét múlva indulj és Holmes Janet vendéggel, de a helyett, hogy Glenglasba menél, Norhamban találkozz velem, hol speciális házassági engedélyvel várakozni fogok reád és találkozásunk után egy óra múlva megleszünk esküdvé; aztán a Tavakhoz megyünk és egy hélig olyan boldogságban élünk, a milyen halandónak még soha sem jutott osztályrészül. Azután Glenglasba még, néhány hetet ott töltés és aztán itten találkozunk.

Hilarynak azután egész életében eszébe jutott, hogy ő fölemelte az arcát az övéhez és egyszerűen azt mondá

— És azután?
Mintha ezek a szavak egy álomból ébresztették volna fel az ifjut.

— Azután? Hiszen drágám tudod, hogy három hónap múlva Kanadába indulok! Azt hiszem, hogy Lady Mari hat hét múlva hazajön. És miután néhány hetet itt töltöttünk együtt, minden intézkedésemel megteszem arra, hogy téged Kanadába vigyelek magammal és midőn Lady Mari visszatér és én beszéltem vele. Lady Kilmorenak mindent el fogunk mondani a házasságunkról.

— Lajos, — mondá a leány, aggályosan nézve rá, — én a házasságunk tartására nem látok elég okot.

— Nem vagyok hajlandó Lady Mari iránt kíméletlenséget és tisztelethiányt mutat-

gatni és ép oly áldozatot, mint Nagyvárad, H.-M.-Vásárhely, Békés-Csaba, Késmárk, Orosháza stb. stb. hoztak, nem-e hozhatna városunk is, melynek a gyárparra nagy szüksége van? Ezen kérdéssel foglalkozni nagyon fontos lenne és legmelegebben ajánlható.

Krausz Emil.

Marosvásárhelyi hírek.

A Kossuth szobor teleprezése, mikép már jeleztük volt, június hó 11-én lesz. A szobor-bizottság mindent elkövet arra nézve, hogy az ünnepély minél imponzássabb legyen, méltó a nagy Kossuthoz és a székeley főváros hazafias közönségéhez. Az ünnepély egyes részeinek rendezésére egész csomó albizottságot költöztet ki. A Kossuth Ferenc és a többi vendégek fogadtatására az érkezőkre kivonul a tüzöltö zenekar a társulatok logói alatt és 2 bandérium, egy a város polgárságából alakítva Petri Zsigmond vezetésével, a másik a vidéki székeleyeségből válogatva Jenei József vezetésével. 10-én este László György jó hírű vendéglőjében ismerkedési estély lesz. Maga a teleprezési ünnepély 11-én d. e. 9 órakor a főtéri róm. kath. plébániái templomban dísz Isteni tisztelettel veszi kezdetét, a honnan a közönség a szobor elé vonul.

A szobrot Oroszlán I. v. tanácsos és szoborbizottsági tag adja a város gondozásába, a város nevében pedig Geréb Béla kir. tanácsos polgármester veszi át. Ünnepi beszédet Bedőházi János ev. ref. coll. tanár és dr. Kabdebó Ferenc kir. közjegyző mondának, míg alkalmi költeményt Szabolcska Mihály ismert költőnk mond. Ezenkívül közreműködik a dalkör, melyhez azon alkalomra a betegesegélyező-egyesületi dalkar is csatlakozik és Krecsányi szántársulatának énekes tagjai, közreműködik a szintén megerősített tüzöltö zenekar és a Szentgerice közönségi 60 tagú férfi és női vegyes dalkar.

A lóleplezési ünnepély után bankett lesz Letzter Samu kerthelyiségében.

Ugyanazon délután 5 óratól kezdve népiünnepély az Erzsébet ligetben, dal-zenehangversenyyel egybekötve. Este fél 8 órakor a színházban díszelőadás az Erzsébet ligetben táncmulatság.

A közönség kényelméről, szórakoztatásáról kellően gondoskóva lesz, s bizonyára jó emlékekkel fog eltávozni az ünnepélyről a székeley főváros minden vendége.

Jöjjenek minél többen!

Bucsu a táblai elnöktől. E hó 15-én délelőtt 9 órakor vett búcsút a kir. itélőtábla Csathó Ferenc közszeregetben álló elnökétől, kit tudvalevőleg a szegedi kir. itélőtáblához helyeztél át a felsőházba, a távozóhoz Koszka Géza tanácselnök intézett igen szép beszédet, méltatva érdemeit, mint jogásznak, mint hivatalfőnöknek egyaránt, a beszédre az elnök felelt megatottan. Azután a kir. törvényszék, kir. ügyészség és kir. járásbíró-ság bucsu tisztelgését fogadta, a kiknek nevében Szentmariay kir. törvénzéki elnök mondott Istenhozzátót a távozóknak, kérve őt, hogy a távolba se feledje el azt a csapatot, a melynek vezére, büszkesége, de mégis jó barátja volt.

15-én d. u. 2 órakor a távozó elnök adott búcsu ebédet, melyen miutegy 24-en voltak hivatalosak, 18-án pedig a Transsylvania disztermében volt 200 terítékű bankett, melyen a bírói karok, ügyvédek és a város intelligens polgársága vett részt.

Színház.

Krecsányi Ignác kitünően szervezett szántársulata e hó 11-én a „Gyurkovits leányok” ez. vigjátékjal kezdte meg működését. A társulat eddigi működéséből meggyőződhetett a közönség, hogy Marosvásárhelyen ilyen társulat még nem volt.

Előadásai szabatos, összefüggő, kiáll-

ni, — volt a válasz; ennyi az egész. Ha tudnám, hogy hol van és irhatnék neki, vagy ha láthatnám, rögtön felkeresném; de fogalmam sincsen, hogy hol van és lehet, hogy csak akkor tér vissza, midőn hajóra szállunk és akkor az értekezés alkalmatlan lenne. És a nagynééd szintén, az utolsó pillanatban megtagadhatná a beleegyezését és lehetséges, hogy nálad nélkül kellene elmennem és ámbár a szívemben katona vagyok, — ámbár szeretem a pályámat — drágám, nálad nélkül nem tudnék ellenni

Ez az indok nem látszott elégségesnek? De ha meg vagyunk esküdvé, csak Lady Marihoz kell mennem és megmondani neki és azt is tudtára adni, hogy a feleségem velem jön Kanadába; de ha nem esküdvünk meg, ki tudja, minő bonyodalmak jöhetnek közbe. Oh, Hilary, ne habozz!

— Nem teszem azt.

Tehát el volt határozva és intézkedésüknek a kivételében kevés akadály volt. Lady Kilmore inkább megkönnyebbülést érzett, midőn Hilary azt kérdezte, hogy elmehet-e Glenglasba. Nem lehet baj, gondola, ha a huga kész volt Weldhomot és Carlisle századost elhagyni, sőt lelkesedéssel beszélt e tervről.

— Lásd Hilary, azt a meghívást a jövő évben nem fogadhattad volna el, kivéve ha vedel megyek. A jövő évben be leszel mutatva és akkor egy szobaleány kíséretében nem utazhat az vidéken. Örülök, hogy a meghívást most kaptad, midőn elfogadhatod.

És nem tudta, hogy a leány miért süttötte le a fejét, vagy a két karját miért tűzte az ő nyaka körül, azt kiáltva —

— Nénikém, az egész világon nincs senki, a ki oly jó legyen hozzám, mint magam!

(Folytatása következik.)

tása, disztéleti pedig oly fényesek, a milyent it még nem láttunk. Ez ideig színré kerültek: a „Gyurkovits leányok” kétszer, a „Gésák” kétszer, a „Gyimesi vadvirág”, „Himfi dalai”, „Kornevillai haragok” és az „Erdő szépe.” Közlebből „Hunyadi László” opera és az „Aranylakodalom” kerülnek színré. A közönség az előadásokat változó párlfogásban részesíti, pedig kívánatos volna minél nagyobb támogatás, mert ez a nagy társulat még abban az esetben is anyagi áldozattal küzd, ha minden előadáson telt ház előtt játszik.

Óvatló a törvényszéki elnöknek. Szentmariay Dezső kir. törvényszéki elnököt — azon alkalomból, hogy Pálffy Mihály a közérdek szerkesztője személyes megbuzól lapjában újra durván megtámadta — a Dalkör és az önkéntes tüzöltö egylet zenekara szerénaddal lepte meg e hó 17-én este 8 órakor. Az ünnepelt elnök lakása előtti téren nagyszámú intelligens közönség és a polgárság töltötte be, jelelül annak, hogy mennyire elítéli azon támadást, a melyben méltatlanul részeseül s kifejezése gyanánt az elnök iránti közbecsülésnek, közszeregetnek. A tüzöltö zenekar 4 darabot játszott, míg a dalkör 2-öt énekel, mely után a dalkör és tüzöltö zenekar küldöttsége, hogy mindenemü demonstráció kiküldetessék, az elnök szobájába ment s ott Csonotos Olivér megyei tisztifőgyűzés a dalkör elnöke fejezte ki a tagok őszinte ragaszkodását, szeretetét. A szerénád végeztével a nagy közönség a helyi utca felé menve, a legszebb rendben oszlott szét és csupán a Pálffy szerkesztő lakása előtt hangzott föl egy pár „Abczug Közérdek” kiáltás, miközben a lapot nyilvánosan elégették. Hát ebből is lehetne okulni valamit!

IRODALOM.

A „Kolozsvári Lapok” pünkösdi száma a következő érdekes, gazdag tartalommal jelent meg: Balsac, irta: Junius; Souvenir (vers) irta: Ifj. Téglás Gábor; Ellentétek (novella) irta: Sebesi Samu; A modern asszony, irta: Kenessey Béla; Myosotis (vers) irta: Kun István gróf; Kommentár (novella) irta: Zsoldos László; Hajós János, irta: Boros György; A dícsőség útján (regény) fordította: Cs. Papp József; Az utolsó jelenet, irta: Tg. A fűzet további tartalmát Irodalom, Színház és Hétről-hétre rovatok teszik.

Dr. Gámán Józseftől, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara helyettes titkáráról a napokban egy az érdekelte körökre nézve igen hasznos könyv jelent meg „Kamarai utmutató” czím alatt. A 459 oldalra terjedő fűzet a hazai kereskedelmi és iparkamara működését szabályzó törvények, kormányrendeletek és kötelező határozatok vannak egybe foglalva s kétségtelenül igen jó szolgálatot teljesít ez a gyűjtemény mindazoknak kik ily dolgokban közvetlenül vannak érdekelve.

ZENE.

Hangverseny. Nagyszabású hangversenyt adnak június 1-ő napján Geiger Albert zongoraművész tanítványai, a kolozsvári Mária-Valéria árnaház javára. A hangverseny a Redoute-ban lesz s a mester maga rendezti tizennyolcz legkiválóbb tanítványával, kiknek mersát itt adjuk: Csiky Ilona, Éjszaki Maresa, Odáry Iluska, Purjesz Olga, Meltz Ilza, Bogsch Ella, Gajzágó Jozefin, Dobal Margit, Farkas Erzsé, Bors Elza, Kabdebó Margit, Kábedő Terka, Perl Eliz, Ferenczy Irén, Rettegthy Margit, Szász Edith, Isacu Valéria, Arcafalvi Ilona. A tizennyolcz tanítvány mindenik különálló sölő-darabot ad elő zongorán. A műsorban lesz még ezenkívül négy pontja, melyet a homvédzenekar tölt be. A hangversenyzhez Ehrbár bécsi zongoragyáros legjobb zongoráját fogja szállítani. A nagyszabású és rendkívül érdekesnek ígérkező hangverseny teljes programját legközelebb közreadjuk.

Városi közgyűlés.

Kolozsvár, május 20.

Tegnap folytatták s be is fejezték a városi törvényhatósági biz. gyűlésen a két évre terjedelt tárgysorozatot.

A gyűlést gróf Beldi Ákos főispán vezette.

Az utczák öntözésére pályázat hirdetve, két vállalkozó jelentkezett. Legelőnyösebb a Stark Lajos ajánlata, a ki havi 250 ftért, naponként pedig 2 frt 90 krért vállalkozott.

Benigni Samu clejtendőnek tartja a hordókkal való öntözést, mert az nem sokat ér és költséges.

Szeretné a várost a vízvezeték csapokból öntöztetni.

Főmérnök maga is óhajtaná a vízvezeték vizet erre használni, de kivitethetlenség találja, mert a vízvezeték gépház nem bír eleget vizet szolgáltatni, e mellett a hydránsok annyira távol vannak egymástól, hogy lehetetlen az öntözést foganatosítani. Hasonló értelemben nyilatkozik Salamon is. Polez Rozsó a hosszú vezetőlécet költségesnek tartja. Azok nagyon rongálódnak. A közgyűlés elhatározta, hogy hordókkal öntöztet s csak ama napokra fizet, a mikor az öntözésre szüksége van, a naponként és fogatékénti 2 frt 90 kr. egységárért fogadja el.

Pap utczának légszesszel leendő világitása ügyében javaslatot tétett azzal a

hozza tétellel, hogy a Pap utczai milleniumi népiskola is légszesszel világítsasson. A köolaj világítás most bele kerül 150 frtba; a légszessz 300 frtba kerülne. Benigni Samu nem hajlandó a költségeket megszavazni sőt észrevételeket tesz arra is, hogy a néptanítónak ott nagyon fényes lakása van. Közgyűlés a légszessz bevezetés ellen szavazott.

Következett volna egy névszerinti szavazás, a Szentgyörgyhegy alatti törvényhatósági ut áthelyezése tárgyában. Daczára, hogy a kormánypart elnöke mindent elkövetett hibeinek betöborzására, még is olyan kevesen jelentek meg, hogy a névszerinti szavazást a törvény értelmében nem lehetett megejtetni.

A villamos órák felállítására javaslat tétetett. A gyűlés soknak találja a 6890 frt költséget.

Benel Ferencz kapcsolatban ezzel, felhívja a városi törvényhatóság figyelmét a Szent-ferenczrendi templom órájának kiújítására. Két száz éves szerződés kötelezi erre a várost.

A villamos közorák beállítását költség kimelés okáért nem fogadja el a közgyűlés, Fekete N. Béla tanácsos azt javasolja, engedessék meg egy magán vállalkozónak, hogy magánosoknak beállíthasson villamos órákat kötelezven arra, hogy díjmentesen közorákat létesítsen. Közgyűlés a javaslat felett napirendre tér.

A Kolozsvárt tartandó czipész kongresszus ügyét a város 1500 fttal támogatja.

Pataki Sándor alkapitányak a községi bírósági teendőkért havi 25 frt munkadíj szavazatik meg.

Orbán János fogház felügyelő fizetésé 300 frtről 500 frtra emeltetik.

Béres János városi írónaknak 300 jutalmat szavazott meg a közgyűlés, mely azonban csak a jövő évben fizethető ki.

Több apróbb ügyelintézése után a gyűlés 6 órakor véget ért.

Kritika

a színház egy évi működéséről.

(Czikkorozat.)

III.

Összehasonlításból indulunk ki, hogy rámutathassunk a lefolyt szezon hibáira és előnyire.

Mondanunk sem kell, hogy a kolozsvári Nemzeti Színháznak első sorban a drámái műfajt kell kultiválnia s csak másodsorban a zenés darabokat. A drámái műfajnál sohasem szabad az igazgatóságknak megfeledkeznie arról, hogy a fősúlyt a magyar darabokra kell fektetni, szóval a magyar drámairodalom fejleszteni. A kormány azért adja a színháznak a 40,000 forint subventiót, hogy ennek a czelmek még abban az esetben is megfelelőhessen, ha a magyar darabok előadása nem esnálna jóvedelmet. Adja továbbá azért is, hogy az idegen klasszikusok műveit is adni lehessen, ha azok előadása anyagi hasznot nem is hozna a színháznak. Szorosan véve ez a kolozsvári Nemzeti Színház feladata.

A zenés darabok csak ezután következnek. Adni kell ezeket is; de a fősúlyt ezekre fektetni nem szabad. Operettet is kell adni, jól is kell adni; vigyázni kell azonban arra, nehogy az ezekre fordított gond és költség miatt a drámai előadások ne szenvedjenek hiányokat. Adni kell végül ezeket azért is, mert jóvedelmet esnálnak s mert Kolozsvárnak csak egy színháza van s ebben az egy színházban lehetőleg mindenféle műfajt fel kell ölelni. Azt kívánni, hogy ebben a színházban örökké drámat és komoly operákat adjanak: neveltséges volna. Mi sem kívánjuk, a közönség sem kívánja, a kormány sem kívánja. De azt igenis megkívánjuk, sőt megköveteljük, hogy az igazgatóság jól válogassa össze, a mit előadást s ne feledkezék meg arról: mennyit szabad venni ebből, mennyit abból. Ha az igazgatóságnak ehhez akarata is, izlése is van: akkor minden rendben van.

Visszatérve Ditrói és Megyeri működésére, kétségbevonhatlan bizonyítékok alapján mutattuk ki: hogy előttrik leginkább ez a czél lebegett. Kell-e több argumentum arra nézve, hogy Ditrói ebben az irányban vezette a színházat? Ugy hisszük, nem. A Magyar-cziklus, a Csiky-cziklus, a Jókai-cziklus, a Shakspeare-cziklus és Madách darabjainak színerozatala, eltekintve minden egyébtől, azt bizonyítja, hogy Ditrói helyesen fogta fel a kolozsvári Nemzeti Színház feladatát. Ő ezekre fektetett legtöbb sulyt, ezekre fordított legtöbb gondot s ezeknek az előadásoknak magas nívón tartásáért legtöbbet fáradozott. Ugyanezen célt lebegett Megyeri szeméi előtt is. Ő is a drámai műfajnak adott nagyobb tért, ezen előadásaira fordított legnagyobb gondot. A népszínmű-előadásokból pedig épen nagy ambíció esnált. Ez helyes s most már épen feladta is a kolozsvári Nemzeti Színháznak, mióta a Népszínház nemzetközi operettszínházzá alakult át.

Legjobb akaratall sem mondhatjuk, hogy a kolozsvári Nemzeti Színházat a lefolyt

Hirdetések.

Sz. 3179—98. tkvi.

473. 1—3.

Hirdetmény.

A m. kir. Igazságügyminiszter 1898 évi május hó 18 án 27582—898. I—A sz. a. elrendelte, hogy a hídalmási kir. járás-bíróság, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Nyerz község telekjkveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886, XXIX. t. ez. az 1889 évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. ez. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t. ezben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a tkvi bejegyzések helyesbítése fogantatosítottassék.

E czélból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1899. évi július hó 17-ik napján fog kezdődni.

1. Ennélfogva felhivatnak mindazok, a kik a telekjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánának tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamán jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okiratokat muassák fel.

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t. ez. 15—18 és 1889 évi XXXVIII. t. ez. 5, 6, 7. és 9. §-sai értelmében szükséges adatokat megszereljék, és azokkal igényeiket a kiküldött előlr igazolják, avagy oda használnak, hogy az átírható tkvi tulajdonos az átírás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert túlobben jogaikat ezen az on nem érvényesítheti és a bélyeg illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

3. azok, kiknek javára a tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, — illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.
Hídalmás, 1899 évi márczius hó 30.

Nadesán
kir. albiró.

Gazdatiszti állásra pályázat hirdettetik:

Késpénzfizetés 400 frt.

Buza 10 hlter, Rozs 8 hlter, Tengeri 12 hlter, lakás, kert, 8 öl fa.

6 drb marha tartás, 2 drb kocza tartás.

Pályázati határidő június 8-ika. 460. 2—3.
Tudakozódhatni e lap kiadó-hivatalánál.

Egy jó karban levő

Kitünő Tandem!

minden elfogadható árban

azonnal eladó!!!

Értékezhetsni: Klein Ottó mechanikusnál, Vegytani intézet, Múzeum-kert. 476. 1—1.

Egy fogatu bér- vagy magán-kocsi

kerestetik délelőttre 25 forint havi
fizetés mellett!

Ajánlatok a kolozsvári közúti vasut részv. társ. üzletvezetőségéhez címzve. 475. 1—1.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy **MOSKOVITS ADOLF és FIAI** nagyvárad Adria lisztraktár, Belközép-utca 19- legjobb hírnévnek érteendő örleményeit következő árakban jegyezi:

A, B, C Dara	0	1	2	3	4	5	6	6 1/2	7	7 1/2	
	16.	15.50	15.0	14.50	14.	13.50	13.	12.50	12.	11.—	9.70
7 1/2	8	Sztiflatlan		Dercze	Korpi	Arp dara	Teny. l sz				
820.	750.	1 r.	10.25	1 l r.	8.75	4.50	4.50.	5.70	6.		

A n. é. közönség párfogását kéri
341. 3—0 **Moskovits Adolf és fiai.**

5 klgrm. lisztvételnél ingyen elesztő.

A zilahi

Gőztéglagyár Részvénytársaság

Építési vállalkozók, építők és a nagyközönségnek becses figyelmébe ajánlja kiváló szilárd, kitünő minőségű fedélcserépeit, ormó cserépeit, jukas tégláit, különböző méretű alageöveit, melyekből állandó raktárt tart: **Révész László** urnál Kolozsvárt külmonostor utca 21. sz. **Demeter Béla** kereskedő urnál **Deesen, Csusz János** kereskedő urnál **Szamosújvárt.**
345. 4—8

Az igazgatóság.

Első osztrák betörés ellen biztosító-társaság

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, VI. Váci-körút 35. szám.

Elfogad biztosításokat betörés ellen a legjutányosabb feltételek mellett. Biztosíthatók lakások városokban és falvakban, mindennemű áruüzletek városokban és falvakban, zálogházak, bankok, takarékpénztárak, vátó-üzletek, adó árva és egyéb pénztárak és hivatalok. 474. 1—3.

Nyarálónak különösen fontos!

Kitünő minőségű Fedélcserép

kapható

UGRON ÁKOS jóhírnévnek örvendő cserép- és téglagyárában Sz.-Udvarhelyt.

Egy 8000 cserépet magában foglaló kocsik rakomány ára Sz. Udvarhely vasúti állomására 100 forint.

A szállítási díj kedvezményes. 361. 2—3

A legjobb szénsavas vasas gyógyfürdő Erdélyben

„HOMOROD.”

Főévada tart június 14-től szeptember 2-ig.

E fürdő Udvarhely megyében a sz. udvarhelyi vasút állomástól 16 kmtr. távol 3 havasi kristálytiszta patak és a szakadással, egy fenyves erdőtől dúsán körülvett szép völgyben fekszik.

Van 5 szénsavas vasas ivó gyógyforrása, melynek víve sápadtság, vérszegénység s ezen alapuló idegbetegségek esetében, valamint a légző és emésztő szervek hurutjainál biztós hatású kellemes üdítő ital, van 2 női és 2 férfi tágas, hideg uszódó és egy gőzfűtéssel berendezett több szakaszú kényelmes meleg szénsavas vasas fürdője.

E fürdő jóles gyógyhatásának köszvény, idegzsáb, ideggyengeség ellen, de különösen speciális gyógyhatásának női ahsai bántalmaknál, u. m. petefészek, méh hüvely és hólyag megbetegedéseknél.

Mint magaslati gyógyhely — kellemes, egy-letes hőmérsékletű fenyőfiallattal vegyült pormentes levegőjével — versenyez bármely honi fürdővel.

Légtúra gyanánt tódvász, túdó, meli, hashártya megbetegedések, rekedés, körhurut, rápkor, nehéz lélegzés eseteiben biztós gyógyhatású.

Van állandó ujonnan választott fürdő- orvos, mo t engedélyezett szabvány szerinti felszerelt gyógytár, postahivatal.

Távirda 4 kmtr. távolságban Szt. O áfaluban.

A lakozást ára szolid.

Főbérő és vendégős Gáspár Sándor kinek jóhírű, szolid konyhája ismeretes, 6 gondokodik naponta kétszer pontos birkoesi összköttetéséről a sz. udvarhelyi vasúti állomással.

Mindennemű vegyítésre és prospálussal pontosan szolgál!

Gáspár Sándor bérő, Nagy-Szebenben.

363 2—5

ALAPITTATOTT 1878.

Ajánlom szabadalmazott

jég-hűtőimel,

melyek igen takarékos

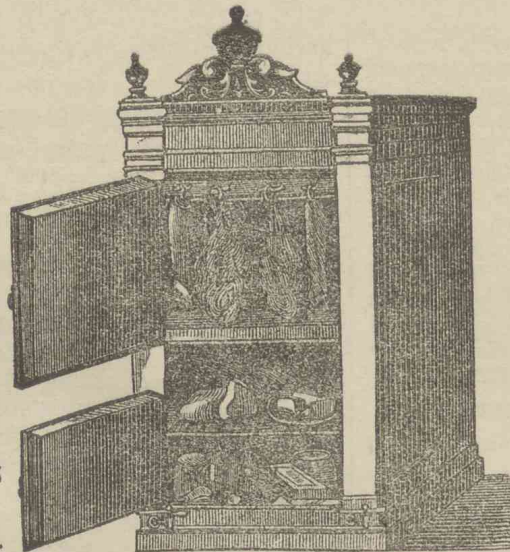
jég-medencézével

vannak felszerelve. Heates üzletek, tej elárusítók és privát-házaknak raktáron áll 10 frttól 200 forintig szolid kivitelben. 169 10—10

Kiváló tisztelettel

Seemann J.

1 katos, tizedes mérleg, jég-hűtő és fuvó készítő
Kivánatra árjegyzék ingyen küldetik.

TESSITORI és GURISATTI

Nagy-utca 27. szám.

Felállnak: Granitto, Terrazzo, Betonirozások, Csatornázások Szökőkutak, Beton hidépítések, Aszfaltirozások, Beton alapozások, Cement és Mozaik-lapokkal kövezések, Építészeti díszítmények gipsz, cement- és müköböl stb.

Raktáron tartanak: Cement és Mozaiklapok minden szín és nagyságban. Járdalapok, Aszfalt fedélpép, Aszfalt elszigetelő lemez, Csatorna csövek, Portland és Roman-cement, Fűsz (G 1892) stb. 472 1—15.

„Erdély” kávéház!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomára hozni, hogy a Wesselényi Miklós-utca 23. szám alatt eddig is jóhírnévűek örvendő

„Erdély” czim alatt levő kávéházamat

ujjonnan átalakítottam és azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendeztem, melyet folyó évi május 20-án szombaton ünnepélyesen megnyitok.

Főtörekvésem a nagyérdemű közönséget kitünő jó tisztán kezelt italokkal mérsékelt ár mellett kiszolgálni. Eldígi becses párfogásért köszönetet mondva és további látogatását és párfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

466. 2—2

Králik János,
kávéház-tulajdonos.

A nagyérdemű közönséggel tisztelettel tudatom, hogy a

Jegenyei fürdő vendéglőjét

az idei sasionra átvettem, főtörekvésem leszen, hogy a t. fürdővendégeket pontosan kiszolgáljam izletes ételkkel és a státus uradalmi tiszta borait Jegenyének megnyerjem.

Az étkezés valamint a lakás viszonyok tájékozásával már most személyesen is szolgálhatok Kolozsvárt, Vereskereszt vendéglőben.

A n. é. közönség szives látogatását kérem

Kiváló tisztelettel

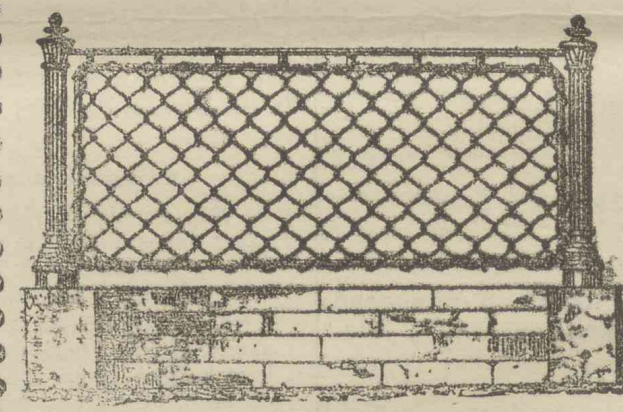
462. 2—2.

JÓZSA B. vendéglős.

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kitüntetve

LEBER GYULA

Kolozsvárt, Torda-utca.

Ajánlja minden szakmába vágó munkáit. Ugymin kertek, erdők, vadask rtek, szőlők, sírhelyek stb bekerítéséhez való gépfonásait; pincé, padlás, felső világossági magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát majorségi udvarok sodrony-fonattal való

bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, föld és porond válogatá-hoz; szikra fogó eséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matracok).

Nemkülönbben zöldre festett légy-szövet, szelelő rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas, réz és czin-szövetek. Kruppa sogrony-s egályzetek különféle mintákban; fakere be foglalt rosták, löher-szíták és szíták különféle czélokra igen erősen készítettnek és gyári árak szerint számíttatnak. Acél tuskés sodr ny kertek, erdők stb. bevonásához juányos árért fel is huzatik.

— KÉPES ÁRJEGYZÉKKEL BÉRMENTVE SZOLGÁLOK. —

300. 17 20.

Kiváló tisztelettel:

LEBER GYULA.

ELŐPATAK

gyógyfürdőn,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálnéologusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a kö etkező betegségekben bizonyultak be biztós hatásúknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és bélszában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérbn, rástkor és kedélykorban, idegbenjokban, máj és lépdeganatokban, az epe kivezető csövein k hurutos bántalmakban, sárgaságban, epekövekben, f jlődési sápkorban s az ezen alapuló hószám zavarokban és különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmakban kezdődő húgy- és fővénykő lerakódás a húgykőképződés-eknél, a mőh idült tömőéséinél, dagainál, fehérhólyás, a nemi részek gyengeségében, angol korban, köszvény és eszbafojt.

Az ásványviz használataival kapcsolatosan ujonnan berendezett meleg- és hideg ásványvíz fürdők, hidegvízgyógymód, massage áll az ezt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirda posta 600 szoba áll a közönség rendelkezésére napi ár 80 krtól fennebb, szobák árai május 15-étől július 1 ig és augusztus 15 től szeptember 15 ig 30 %, al olcsóbbak. Van 5 vendéglő, melyekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak parkok, erdei sétányok olvasó, zongora- és társalgó termek, tornaszat, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyszintén egy elsőrangú cigány zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentesség on részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasút állomáson szállanak ki, honnan 1 óra távolágra eső Előpatak magán- és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket, társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik 2 frt, több személynél személynként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magánkocsi díja 3 frt — Ezen kocsikra jegyek a földvári állomástól 10 km-1 válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1899 május hó. 470. 1—20.

A fürdőigazgatóság.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.

Pünkösöd.

Menyörgés, zivatar
Kavargott a légben.
Leszáll a Szentlélek
Lángnyelvekre képen.
Megtisztult a légkör,
S egy új élet árja
Piros hajnal száron
A földet bejárja.

Féltlen tanítványok
Új erőre kelnek,
Bübszavakkal,
Új tamól beszélnek.
Hitük, bátorságuk
Mártírokat teremt,
Bályságok helyére
Állítják az Istent.

Piszkos, fojtó légkör
A melyben most élünk;
Zsibbasztó csüggedés
Köti meg reményünk.
Szent ideáloknak
Nincsen ma oltára.
Hitvány önzés átka
Borul a házára...

Oh, jűj el hozzánk is,
Kit oly szépen várunk!
Ne lángnyelvekben —
Ostor kell minálunk.
Vérd szét a gazokat,
Gyujts reményvilágot.
Építs a romokon
Új Magyarországot!

Fülei Sz. Lajos.

Egy régen elmúlt pünkösöd napja.

Irtá: Fáy Szeréna.

Édes, illatos, arany napsgártól ragyogó pünkösöd napján megindultam fölkeresni egy szegény „pünkösdi királyt.”

Az utcákon hömpölygött a tarka ünnepi díszben és boldogságban uszónép. Alig tudtam keresztül törni rajtuk. Lassan-lassan kijutottam ebből a rohanó emberárból és egy esőndesebb irányban haladtam előre. Végre teljesen kihalt utcába jutottam s többé nem állotta utamat a holdog ünnepnek örvendő tömeg.

Csendes lett körülöttem minden; csak egy-egy incselkedő fecse röpiült közel hozzám, mint egy kíváncsián kérdezősködő gavallér: hogy mit keresek én ezen a tájon? De aztán udvariasan tovább lebbent s én az orgonafák között ballagtam az én szegény, trónvesztett „pünkösdi királyom” szomorú háza felé, a hol az a szürke ház van azokkal a vasrácsos ablakokkal, ott abban a csendes, orgonafákkal szegélyezett házban, a hol szinte lángbetűkkel vélem olvashatni: „Ki itt belépsz: hagyj föl minden reményed!”

Ott élt az én szegény, szomorú halottam — az örültek házában.

Oh, ragyogó pünkösdi nap, édes virág-illat: ugy borultok itt e házra, mint az aranyos szemföld, mely behintve virággal borul az ő szegény halottjára!

A szívem elszorult, alig tudtam lélegzeli, mikor becsüngenem. Pár pillanat múlva már bezárult mögöttem a kapu s én ott voltam a királyok, a hősök, a szentek és az — örültek között.

Egy hosszú folyósón vezettek végig. Lépteimnek visszhangja olyan rémesen hatott reám s minduntalan hátra-hátra tekintettem, mintegy félve valami incselkedő démontól, a ki itt gonosz tréfáit űzi.

Végre kiértünk egy szép, tágas kertbe... Viruló rózsák, rügyező fák között — annyi letört virág, annyi kiszáradt fa! Anynyi napfény között — oly áttörhellen homály, sötétség!

Itt sétáltak megmerevült vonásokkal, hamvas, fakó arcukkal, kialudt fényű szemekkel — az élő halottak. Alig mertem rájuk nézni. Könyveim megkönnyörültek rajtam s elborították jószágosan szemcimet.

Igazságos Isten! És mégis létezik emberi kevelység, gőg, büszkeség? Vagy talán a feleletet akartad erre megadni azzal, hogy ide vezettél és látni engedéd — az élő feleletet?!

Vezetőm végre megszólított.
— Az ön beteg ott ül, egészen különválvá a többtől, az orgonafák között.

Visszafotottam lélegzettel közeledtem felé. Szólni akartam, de nem jött ki egy hang se torkomon — egy csomó pünkösdi rózsát vittem és szorongattam kezeim között.

Végre hozzáérkeztem.
Egy szépséges szép ifjú hollóhajjal — de csudásan megcsúszott fehérsávvá a fekete haj között, nagy barna szemekkel — melyeknek egykori fénye kialvófélben volt, s areza — halottas sáppadt.

Kezébe egy hegedűt tartott és mosolyogva nézgette, forgatta, csűrögette és néha néha érthetetlen szokat mormogott. A mint lépteink zaja hozzájutott, fölébott helyéről,

ijedten tekintett szerzetét. Hegedűjét gondosan elrejtette és félíg jédt, siró — félíg dureszás gyermeketséggel kérdezte:

— Mit akartok tőlem? Nem megyek el a fekete kocsin! Itt maradok.
— Nem ismer? kérdeztem.

Pár percig megmerevülten állott, aztán tapsolni kezdett, simi és zokogni könyveit megeredtek.

— Igen, igen! rebegte. Te vagy!... Te vagy!... Eljöttél... a sirba, a halottak, az örültek közé... megnézni engem, igazságtalni engem... De már vége, vége, nincs vigasz... Sötét... sötét... örökre!... Látod mi lett az ünnepeit művészből — az elkényeztetett fiuból?... Egy megtört, megöszült — örült! Mert örült vagytok, az vagytok...
— De azért nem hagyom magam, mert holnap... a nagy hangversenyen még játszani fogok... akarok... kell... mert tudok és tökéletes leszek. Hallgasd csak meg, figyelj és mond meg te, hogy örült vagytok-e?... Hogy nem vagytok-e a régi, az ünnepeit művész...?

Fölragadta hegedűjét, remegve fogta ujjai közé és játszani kezdett: „Csak egy kis lány van a világon...” és sirt, ritt a hegedű ujjai alatt.

De egyszerre átváltozott a dal, egy ismeretlen hangzavar keletkezett — vigyorogva bámult a semmiségbe, areza eltorzult, mintegy visszaemlékezni akarva — de haszaltan, kihullott kezéből a hangszer s a mint földrehullt, egymásután pattantak le a hurok — és vége volt egy szép, édes dalknak örökre!

— Vége... vége... elfeledtem... Nem jut eszembe egy hang se többé... nem tudok... feldokolta.

A pünkösdi rózsát rádobtam a lehullott hegedűre, a mely annyiszor reszkettette meg a főváros szép hölgyei szívét, annyiszor gyönyörködött a közönséget.
— Bátorság, barátom! Nincsen semmi sem veszve s nem is lesz semmi baj. Csak bátorság!

Aztán rám nézett a még könnyes, nagy szemével és gyerekes bizalommal megragadta kezeimet — megéskolta — fölszedte a virágokat, kalapja mellé tűzte s dudolva, dalolva azt kérdezte:
— Szép vagytok?... Király vagytok?... Az!... Egy szegény... „pünkösdi király!”

Azóta ott pihen a szegény, korán elhalt művész a kerepesi temetőben és én egy pünkösöd napján sem tudok örülni a nyíló virágnak, aranyos napsgártam — mert mindig eszembe jut az én szegény barátom, az én „pünkösdi királyom!”

Temető.

M. delle Grazie.

Ragyog, virít a borostyán

Temetőben odaít,

Tavas szellő hozzám hajítja

Édes, csábos illatát.

És ez illat varázs körként

Fogva tartja lelkeimet,

Mintha csak a szegény holtak

Sorsa bántna engemet.

Azoknak, kik szeretetet

Nélkülözve haltak el,

A borostyán illatából

Vágya sóhajtozna fel.

Baró Bálint József.

Secessio!

Legyen megengedve, hogy e helyen a secessio egy lelkes hive is szóljon pár igaz szót e themáról.

Előre is bevallom, hogy az „Ellenzék” tegnapi előtti számában megjelent tárcacézik adta hozzá az inspirációt.

Minden oldalról halljuk ma e szót: „secessio”, rendesen szánó mosoly kíséretében, mert mindenki hivatva érzi magát ítéletet mondani a secessio felett, a nélkül, hogy a dolog lényegébe behatólna!

A ki azt mondja, hogy a secessioizmus beteges, gyöngye irány — az sohasem értette meg a dolog velejét.

Igenis, a secessioinak vallása és feladata a természetesség, igazság és szabadság! E három szó szülte ez irányt, mely csak azért új irány, mert a képzőművészetek évszázadok óta dogmatikai törvényekbe voltak szorítva. De végre szabaddá tette magát e kényszer alól a művész és adoptálta a régi nagymesterek kiinduló pontját, mely szerint önállóan, iskolát ismerve, de csak a saját

erőteljes egyéniségüket követve alkottak nagyot, halhatatlant!

Raphael, Michel Angelo, Rubens nem utánzó, hanem mindenki a maga nemében iskolát alkotott. Ezen iskolák nyomában haladtak a későbbi művészek, nem gondolva újításra, mert arra akkor nem is volt szükség, a mennyiben az egész irány igen új volt arra, hogy bármi tekintetben is nyomasztó legyen; eltekintve attól, hogy tökéletesen megfelelt feladatának és a kor szellemének.

Az idő telt és a művész, kibén egy nagy individualitás rejtett, kezdte érezni a tradíció lánczait.

A világ, az emberek és szokások megváltoztak, a katolicizmus mellett ott termett a protestantizmus és számos más felekezetek. Ha eddig a portait mellett nagyobb részt szent képeket és a szent történelemből való motívokat festettek, most felkarolták nagyobb mértékben a világtörténelmi képek nagy feladatát.

A középkor marcialis lezajlásával, a roccoco világ vidám jellege meghozta a genre-képekhez való előszeretettel. És a még előfordult szent motívumokban már meglátszik a szabaddá fel fogás.

A thema változásával és gazdagításával önkényt le kellett mondani nem egy régi fel fogásról.

Ugy lassanként fejlődött a művész lelkében a vágy, magát minden kényszertől és hagyományos dogmától szabadabb tenni és a tudat, hogy csak így üdvözülhet!

Egy újabb renaissance-nak lehetne nevezni az utolsó 50 év mozgalmait. És e renaissance-nak a jelszava: „secessio”!

Abban igazán van önnök, hogy a secessioizmus derengő hajnala a naturalizmus volt. De a naturalizmus szorosán összefügg az igazgal és az igazi művész sohasem fogja a kettőt durvasággal egyeztetni, hanem igenis tudja, mit akar és nem téveszti el a célt, melyet magának kitűzött és az irányt, melyen haladnia kell.

Különös az, hogy a tárlatok megtekintése után a legtöbb ember nem a több vagy kevésbbé legszebb és értékesebb műveket dicséri leginkább, hanem elősorolja a mennyi izléstelen képet látott és szítja a secessioizmust. — Pedig nem az olyannal kellene fárasszani szemét és fecsérelni drága idejét, hanem megbámulni az új irány művészi alkotásait és elismerni azok érdemeit.

A nemzetközi kiállításokkor majdnem mindannyiszor a secessio-képek nyernek kitüntetést, mint utólag is Stuck „Bán” ezimű képe a tavaszi tárlaton. A jelenlegi művészek legjobbjai mind az új irány követői, mert csak így fejlődhetik a benne levő tehetség naggyá.

Nagy tehetségű hazai portait festőink, mint László Fülöp, Horowitz, a külföldiek között L'Allemand, Brozik, Ferraris, Fröschl mind az új irány impressiója alatt fejlődtek azzá, a mik és annak köszönhetik létüket.

Pedig, kérem, secessioisták és jelszavuk a szabadság és természetesség. — Mednyánszky, Tölggyessy az új iránytól szívták az erőt, a tápanyagot, mely képessé teszi őket oly igazán, oly hiven visszaadni a természetet.

Mindezek a mesterek nem azt kérdezik, hogy a régi mesterek hogy oldották volna meg feladatukat? Megfesti ő úgy, a mint maga előtt látja és csak a természetet igyekszik visszaadni, mely felett csak egy bíró ismer el: a szép törvényét. Hogy ő ezt mennyire képes összhangba hozni a természetes és az igazgal, az kvalifikálja őt nagy, nagyobb és legnagyobb mesterré.

Az allegoriat festészet egyik remekművét, a „Sphinx”-et a pesti nemzeti muzeum vette meg tízezer forintért Stucktól, ki a secessio egyik legelőkelőbb reprezentansa.

Minő hatalmas alkotás az! Eltaszt — és mégis ellenálhatatlanul vonz, mert teljesen sikerült a mesternek akarátát, intencióját belelehelni művébe és a néző azonnal megérti őt.

Mégis hányszor halljuk a vádat, hogy mily különös és borzalmas themákat választanak.

Mivel volna különösebb, mint Rubens Szt. Ceciliaja, teljes divatos díszben, papucs-al a lábán, a felhőkben sétálva!

Való az is, hogy a színhátásokat merészebben kihasználják, mint régen, jelenleg is van a pesti tárlaton egy zöld testű női alak a „Báj” ezim alatt. A kép egyszerűen egy mestermű. Egy fűrdőni készülő női act ül egy padon. Zöld alakon keresztül hatol be a világosság, mely az egész alakra halvány zöld tonust lehel. Gyönyörű a compositio, ideális formák és teljesen sikerült színjáték.

Menjen kérem a Rác-fürdőbe — és ott fog veres és zöld női alakokat látni, melyek talán ép a szín hatása alatt elfogják bájolni és talán sajnálni fogja, hogy miért nem örökké zöld, vagy lángvörösek a nők.

És ez a secessio! A nemes nagytrórá szabadság, mely csak úgy alkothat nagyot, ha független!

Dante is secessionista volt ebben az értelemben. Teljes szellemi szabadságban írta meg halhatatlan művét és midőn a pokol kinjait és az ott szenvedők vonaglásait festi — nem törődött azzal, ha vajjon sérti e vagy nem valamely olvasója esztetikai érzését.

Lear sem esztetikusan vadörjögésében és szidkozódásában, ha az esztetikát betűszerint vesszük, de egy oly megrázó alakja az örök igazságnak, hogy meghat és meghatottságunkban magához vonz. Oda szeretnénk lépni, kezeit megéskolni és vele sírni.

Pedig a legrémesebb fenevad nem oly félelmes, mint ő! Goethe bátran belefűzte Mephisto torz alakját pártalan Faustjába és Wagner sárkány és földirémei undok alakjait használta fel, mely nélkül sohasem komponálta volna meg Sigrídjét. Seccsionista volt ő is ugyanabban az értelemben, mint Raphael, Michel-Angelo, Dante, Goethe és Shakspeare!

Voltak ezeknek is tulbuzgó elferdítői, vagy olyan követők, a kik az által, hogy tanítványaiknak vallották magukat, reméltek érvényre jutni, de esenevés voltakban nyomorultul elpusztultak.

Inkább azt mondhatjuk, miszerint kár, hogy mindenféle satnya alak beléphet a művészet templomába és így oly sok förtelmes kép kerül a tájékozatlan publikum elébe, mely után a tájékozatlan publikum oly hamar kész pálezát törni, a művészek, egy művészi ág, vagy egy műirány felett.

Azt, hogy egy művész-ujoncz meddig tanuljon mestertől, azt persze nem lehet meghatározni.

De azt sem lehet mondani: „mennél rövidebb ideig, annál jobb”! Addig kell tanulnia, míg a technikát elsajátította, a többi az ő dolga. S ha többet tanul, az már rossz, mert az már utánzat, mely esetleg nem felel meg az ő individualitásának, s így sohasem fog hatni művével.

Az „istenadta” seccsionista valóban lehet genie és valóban elragadó művével, mint a hogy azt több eset bizonyítja.

De valamint a kereszténység felséges tanát, melyből a catholizizmus fejlődött, nem a caricaturák után itéljük meg, melyek azonban buzgó hívőknek vallják magukat, hanem azok után magasztaljuk, a kik igaz, szép és hűen eszelekesnek — és ezeknek száma nem nagy — ép úgy nem szabad pálezát törni egy irány felett azért, mert számtalan tulzó, izlésnélküli követői vannak, kiknek kicsapongó fantáziája minden bünt megenged magának a szépek rovására.

És midőn egy művészi irányról ítéletet hozunk, akkor a legjobbak műveit kell szem előtt tartani, nem pedig a legprimitívebbek után indolni. Ezek csak törekvők, akik a magasban sóvárogra nézik a pontot, melyet amazok már elértek. És elfog érni ezután is halhatatlant egy oly irány mely a természetességet, az igazat, az igazságot tűzi lobogójára és a szabadság jelszavával ez irányban halad.

És ez irány magaslátán ott tündöklök egy fényes csillag, melynek világító sugarai egy a művészeknek, mint az emberiségnek vissza fogja adni öntudatát, erejét. — E csillag neve: Seccsio!

Piz.

Szállj el lelkem...

Szállj el lelkem, szállj,
Mint kis galamb szállj; —
S messze, messze
Napkeletre: —
Egy sírnál megállj!..

Áll meg csendesen,
Ott, egy sírkertben: —
Hol jó atyám,
S édes anyám
Már együtt pihen, ..

És ha megleled
E szentelt helyet:
Imádkozzál,
És hullással
Raja könnyeket!..

Mert virág fakad,
Hova könny fakad: —
S a kis madár
Zeng, ha rá száll —
Édes dalokat ..

S oh én azt hiszem,
Álmunk oda lenn: —
Madárdal, ha
Elringatja, —
Édesebb leszen.

Szállj el lelkem, szállj
Mint kis galamb szállj;
S messze, messze
Napkeletre: —
Egy sírnál megállj!..

Kronikás.

Géczy darabjáról.

Géczy István „Sárdy-ház” ezimű parasztdramája, melyet először a kolozsvári, azután a debreczeni színházban adtak elő, mult pénteken került színre a fővárosban, a budai színházban. A darabról a fővárosi kritika nagyon eltérően nyilatkozott. Egy pár újság, így a „Budapesti Hírlap” és a „Magyar Hírlap” elismeréssel szólott róla; a legtöbb azonban meglehetősen lerántotta s mintegy gunyos megjegyzést tett a kolozsvári és debreczeni kritikára, mely annak idején a darabot jól fogadta és dicsérettel illette.

Szegény vidéki Sarceyk, megint ti vagytok a bűnbakkok. Ha egy darabot érdeme szerint méltattok: az is baj; ha egy másiktól, mely vidéken közepes hatást ért el, de esetleg megnyerte valamelyik fővárosi pályadíjat, nem nyilatkozatok dicsérettel: a fővárosi kritika nektek ront, hogy ime a lap-pangó nagy tehetséget nem fedeztetek fel és nem méltányoltatok érdeme szerint. Bizony kritikus a helyzetetek!

A dolokban van valami érdekes, van valami megfigyelni való. Géczy darabját adták Kolozsvárt körülbelül ötször mindig felt előtt; Debreczenben, ebben a legmagyarabb városban a közönség rokonszenvesen fogadja és ime egyszerre a fővárosban megbukik.

Itt, kérem, egy dilemma áll előttünk. Vagy Kolozsvárt és Debreczenben a közönség ízlése, itélő képessége nincs kifejlödvé s gy egy rossz darabot jónak tart; vagy Budapest a közönség ízlését a pikáns darabok és a külföldről beözönlő ferczelmenyek annyira megtévesztették, hogy az igazi darab műbecsét és értékét nem tudja felfogni és érdeme szerint méltányolni s így a jó darabot rossznak tartja. A dilemma egyik részének el kell esnie. Az első részere azt jegyezzük meg, hogy a vidék ízlése, itélő tehetsége nincs megromolva és így tisztán látja: mi a jó, avagy rossz.

Miért akarják egyes férfialak a művészet fejlesztését? Nemde azért, hogy a megtevesztett ízlést helyes irányba tereljék s hol az nincs megromolva, hanem a maga szüzies tisztaságában áll, előbbre vigyék, tökéletesítsék. Miért akarja Hock János a vidéki műtárlatok rendezését? Azért, mert tudja, hogy a közönség romlatlan, ízlése szüzies tiszta s így fel tudja fogni és méltányolni a valódi szépek, az igazi nagyok becsét és értékét.

A kolozsvári közönség mindig megtudta jót a rossztól különböztetni. Nem ezt bizonyítja-e az a tény, hogy mikor a kolozsvári színpadra egy oly darab került színre, melynek a fővárosi közönség tapsolt, de a melyet jó ízléssel végig nézni nem lehet, a kolozsvári romlatlan közönség levétette műsorrol!

A mikor pedig Géczy darabja került színre, mely minden hibái mellett is aláhanyatlott drámai irodalmunkban odát képez; melyből magyar levegő, magyar érzés áramlik felénk; mely oly jótékonyan hat a sok idegenszerűség, szinte megcsömörltető külföldiesség után kedélyünkre: akkor a kolozsvári közönség megöltötte a színházat s ez által csak magát tisztelte meg.

Hát tulajdonképen mi is, vagy mi volna a színháznak hivatása? Erre megadta a feleletet Kőlcsey, a szónok és kritikus, mikor még a Nemzeti Színház ügyéről, annak létezéséről folyt a vita. Nagyszabásu híressé vált beszédében azt mondta:

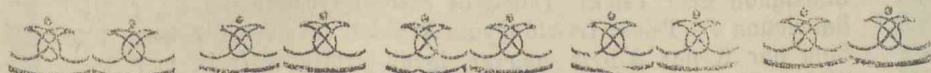
„Itt leszen nyelvünk egyik barátságos részpartja; itt leszen a hazá, hol mostani számkivetése után megnyugszik; itt leszen a tüzpont, melyből valahára teljes erejével lobbanhat ki, hogy a maga bámulást érdemlő tulajdonainak hangját a többi európai nyelvek mellett elfoglalja.”

Ezt mondja Kőlcsey, s most, ha feltámadna, aligha mondaná megint. Megdöbbenve látná, hogy jóslata nem teljesedett be, mert hiszen színpadjainkat ma alig mondhatjuk nyelvünk részpartjának, hanem igen durva a realizmus szolgálatában álló eszköznek. Színpadjainkról számúzik a mi magyar s szerzőt ledorongolják, ha magyar darabot mer írni.

Hogy a fővárosi kritikusok nehézséggel küzdöttek-e darab elbirálásánál, az látható. Majdnem mindenik más és másképen ír róla. Különösen meglepte mindeniket a darab végkifejlete, a tűz által való halál. Nem tudták felfogni, hogyan alkalmazhat Géczy ily borzasztó halált. Igen, mert hozzá vagyunk szokva, hogy minden darabunk sablonszerűleg ugyanazon kaptafára végződjék. Itt csak a fölött lehet vitatkozni, hogy meg van-e a darabban az az erős és mély tragikum, mely ily borzasztó katasztróphát kíván?

Jókai „Dózsa Györgye” szintén tűzhalál által halt meg. Igaz, hogy nem a színpadom hanem egy mellékszereplő által értesülünk a borzasztó halálról; de hát azért eszelelmény, hogy a színpadon történjék. Jókai „Dózsa Györgye”-ben sem az a hiba, hogy tűz által

Hirdetések.

Szives tudomásul!

Az „Ujvilág“ disztermében

minden szombaton a cs. és kir. 51. gyalogezred, s minden vasárnap a magy. kir. honvéd gyalogezred zenekara a többi napokon az első spanyol daltársulat hangversenyez!

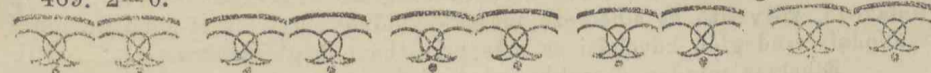
Az Ujvilág elvállal minden időben jutányos árak mellett tászas ebédeket, lakomákat, mindennemű halak díszítését, valamint étkezésre előfizetéseket és kedvezmény könyvek is állanak rendelkezésre.

A világhírű pilzeni sör **Pilzeni ősforrás** kizárólagos kimerési helye.

Szives pártfogást kér

Pferschy Ferencz
vendéglős.

469. 2-0.

FARKAS IGNÁCZ

cipő-kereskedő,

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós utca, 'Sigmond féle ház.

Ajánlja karlsbadi

férfi-, női- és gyermek cipő nagy raktárát!

Nagy választék, pontos kiszolgáltatás és jutányos árak mellett kéri a nagyérdemű közönség becses pártfogását. 413. 3-3

THE PREMIER CYCLE CO LTD.

(Hillmann, Herbert & Cooper.)

GYÁRTELEPEK

COVENTRY Angolország.

EGER Csehország.

DOOS Németország.

PREMIER

kerékpár

24 év óta

elsőrendű

gyártmány!

Egyedüli raktára:

Tauffer Ferencz Utódánál
KOLOZSVÁRT

314. 4-20.

Erdélyrészi Első Vegyészeti Kelmefestő és Ruhatisztító Intézet

Széchenyitér 9. sz. Kolozsvárt, Unió utca.

A legújabb gépek alkalmazásával, a női férfi és gyermeköltönyök, továbbá bármely szövetek, mint selyem, gyapjú, pamut vagy vegyes szövetek festését és tisztítását a legnagyobb tökélyre juttattam, hogy ez által üzletem jó hírnevét terjeszsem és hogy a n. é. közönségnek megelégedését a legnagyobb mértékben kiérdemelhessen. Azon reményben, hogy szives megbízás esetén egy jutányos árszabás, mint a lehetőség határain belül való legjobb kivitel által teljes megelégedését megnyerem. — Elvállal férfi s női ruhákat, disztollak, zsenil, csipke-függönyöket, butor-szöveteket, katonai egyenruhákat, seínházi és egyházi öltözékeket festésre és tisztításra. Szives megbízását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Dávid Ödön.

Vidéki megbízások 8 nap alatt, gyásruhák 48 óra alatt haladéktalanul eszközöltetnek. 421. 5-24.

CASCARADIN

RADITZ.

legjobb szer SZÉKREKEDÉS, GYOMOR-és MÁJBAJ, ÉTVÁGYTALANSÁG, SÁRGASÁG, ARANYÉR, ELHIZÁS, VERTÓDULÁS és FEJFAJÁS ellen, kitűnő VERTISZTÍTÓ. Orvosi tekintélyek által kipróbálva és ajánlva. 1/2 doboz 60 kr., egész doboz 1 frt 10. Az ősszop előzetes beaköltése esetén nérmelve.

MIRTUS-CRÈME

Libr. védve

zsírtalan és ártalmatlan floamitó és szepít.

KÉZ- és ARCZ-CRÈME.

Nappal is használható! Előhívott minden BŐRHIBÁT, egyen. SZEPLŐT, MÁJFOLYOT, BŐRHATÁRT, BŐRHÁRLÁST, PATTANÁST stb. — 1 tégely ára 1 frt. — hozza

PULCHERADINPOUDRE

1 doboz 50 kr., (szóbar, méza vagy eréme.)

PULCHERADINZAPPAN

bőrflamitó, romok fláto, egyen tartós, 1 doboz 40 kr., 3 doboz 1 frt 10 kr.

MIRTUS-FERÉRTŐ

vörös kezék, barna kezek, vörösarcú arc, orv ellen az egyetlen gyógyszer. 1 frt 25 kr.

Szántalán elismerő levél: Készít és szétküldi:

Raditz Robert Apostol gyógyszerháza

Budapest, József-körút 64.

Nap-utca mellett.

Raktáron az ország nagyobb gyógyszerházaiban.

889.14-20.

WITTMANN GYÖRGY

épület és butor-asztalos üzlete

Külmonostor-utca 5. szám.

Elvállalok épület és butor munkákat, teljes kávéház és boltberendezéseket jutányos árban, ajánlom új szerkezetű ebédlő asztalaimat, a mely kihuzható 24 személyre is a nélkül. hogy külön betéző vendéglapot igényelne, a mely nálam bármikor megtekinthető.

Vidékre képes árjegyzékkel szolgálók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve kiváló tisztelettel

458. 2-6.

Wittmann György.

A FRITZE-féle

A FRITZE-féle

A FRITZE-féle

Borosnyán padlómáz

igen tartós és fényes

6 óra alatt megszárad

a legszaporább padlófesték 1 kg. elegendő 16 n. méter bevonására!

Főraktár: Burger Frigyesnél Drogeria, Kolozsvárt, Főtér. 260 7-0

Értesítés!

Arról értesíttem, hogy három évtizeden át a legnagyobb közmelegedésre működő és a legdrágábbabb izlést is kielégítő butor-akció roston és mülhelyemben ügyim rendezéséhez szükséges rövid szünetet többen, kenyérszerzésre irányuló roszindulatú bohócnyokkal ama hírességre használják fel, hogy a régi 30 éves működésem teréről végleg visszaléptem, nyugalmamba vonultam, dolgozni már teljesen képtelen vagyok, munkát többé fel sem válllok. Minthogy kiváló izlésemről és pedáns munkámról külföldön elismert nevemet megmontani másképpen — pl. versenymunkával — nem voltak képesek, mindezt csak azért híresztelték és hírszteltik ma is, hogy helybéli és vidéki régi vevőim, a kik mindenkor kizárólag engemet voltak kegyesek becses megrendeléseikkel kitüntetni, fizletemből e szünet alatt elszokjanak.

Éppen ezért az igazságnak, előkező vevőimnek és a magam önértetének tartozom a tendenciózus rágalmak demontálásával. A mit írték tenni ama tiszteletteljes kéres által, — hogy sziveskedjenek személyesen meggyőződni egy próbacselelés által az összes állítások ellenkezőjéről — mely alkalommal fog bizonyosodni, hogy képes vagyok pedanteria, pontosság, tisztaság, tartósság, izlés jutányosság tekintetben versenyezni a hazai és külföldi legelőkelőbb cégekkel éppen úgy, mint eddig, sőt nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy ezental még sokkal inkább.

Azonban nehogy félreértessem. Nem dícsorítok senkit sem az ajánlatot, hanem a fércszettelt vi városság felvilágosításul.

Ezek után van szerencsém jól ismert cégemet ismét nagyraecskült jöndulatukba ajánlani, különben is berendezések, garnitúrák kitöltés, bevonás, mindennemű javítása, átalakítása, vagy becsereése tekintetében. Ugyazintén bátorok dem felhívás becses figyelmüket új, vagy régi butorokat „moly mentesítő“ preparatumomra, melylyel több évi módosítás után a legbiztosabb eredményt értem el.

Becsés megrendelésüket kérve maradok kiváló tisztelettel

415. 5-*

Duchouy János és fia.

Káhán Nátán Samu

szesz nagykereskedő likőr- és rumgyáros a Temesvári

„Gyártelep“ sörfőzdéjének erdélyrészi főraktára

Kolozsvárt, Belközép-utca 21. szám.

Telefon 77. szám.

A városi pótadó hórletében történt hórli változás következtében köteleességemnek tartom az italmérvő urakat minden félreértés kikerülése végett tisztelettel tudatni, miszerint a már hét év óta Belközép-utca 21. szám alatt fennálló

szesz nagykereskedést, likőr- és rum-gyárt

jóval megnagyobbitva továbbra is fentartom, a hol is a szesz és édesített italok megadózza lesznek kiszolgálva, úgy, hogy t. vevőimnek az italok megadóztatásával semmi dolguk nem lesz, valamint ezen megadóztatás, illetve kiszolgálás eltekintve a mennyiség nagy ságára a legkisebb mennyiségtől a legnagyobbig fog eszközöltetni, a már ismert kitűnő minőségben és szolid árak mellett!

Hogy igen tisztelt vevőimet mindenféle italokkal elláthassam, sikerült az általános jó hírnevem és közkedveltségnek örvendő Temesvári Gyártelep sörfőzdéjének erdélyrészi

kizárólagos eladási jogot megnyernem, mely által azon kellemes helyzetben jutván, hogy t. vevőimet naponta friss töltésű és eredeti palackozott valamint hordó sörrel elláthatom a legkedvezőbb árak mellett,

Törekvésem oda fog irányulni, hogy nagyraecskült vevőimet ezental is a legkedvezőbb előnyökben részesíthessem.

Az eddigi irántam tanusított bizalmukat továbbra is szabad legyen reménylenem

Kitűnő tisztelettel

Káhán Nátán Samu.

Megrendelések a következő táv-beszélőkön is eszközölhetők: Saját üzlet Unió-utca 12. szám távb. 421. Saját üzlet nagy-utcai vámház, távb. 224. Rozenfeld Mihály Széky-palota távb. 416. Kolb Adolf Lázár utca 21. távb. 265. Magyar király kávéház Külmonostor-u. távb. 396. Selinger Simon Kolozsmenostor távb. 336 435 5-7.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy Nagyhid utca 3 szám alatt Kolozsvárt ez'údo ez'arlat legszebb mintákkal dusan berendezett

szobafestő és mázoló-üzletet

nyitottam. Elvállalok minden a szármába vágó munkát, u. m. szobák, lépcső-házak, dísztermek és templomok festését a legszakszerűbb kivitelben s a legjutányosabb árban.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

Midőn mindezt a n. é. közönség b. tudomására hozom, kérem kegyes pártfogásukat, szives rendelésüket várva maradok

Kiváló tisztelettel

Keresztes Aladár,

szobafestő és mázoló

394. 7-0

Bernstein padló-fénymáz, Pillanat padló-fénymáz, Email Glasur fehér és színes, fest és fényez egyhuzamban.

A MARX LAJOS Bécs, Mainz és Szentpétervár fény- és festékgyárából.

Gyorsan száradó, tartós és mindenkivel kezelhető fénymáz padlók, konyhabutorok és bármintó fa, vas vagy bádóg házi eszközökre. Kitűnő mosható festék falra, konyhai öbítő helyeken. Raktára Gergely Ferencz, Bissini Sándor és Ifj. Peró Istvánnál. 255. 6-12.

A t. építő közönség figyelmébe!

Mivel helyben, Külmonostor utca 101. szám alatt

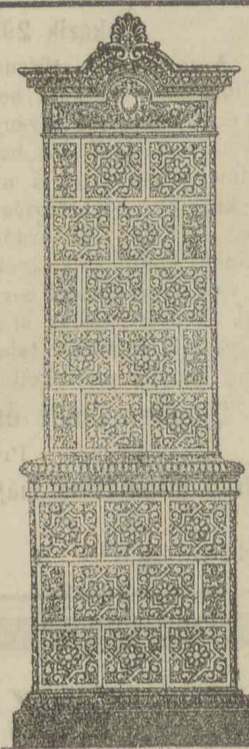
1885 év óta fennálló

Kályha-gyáramat

másra szándékozom átruházni; kénytelen vagyok a raktáron levő kitűnő minőségű és stíluszerű kivitelű kályha- és takaréktűzhelyeimet igen leszállított árban eladni. A föllállítás legjobb szakértő által eszközöltetik. Ugyazintén porcellán takaréktűzhelyek- és fürdő-kádak szállítása és felszerelése is elvállaltatik.

Gáll B. János.

365. 5-10.

Használjon ön fegyverkereket!

Különös előnye: utolérhetlen könnyű járás (megerősített nem létezik.)

Steyeri fegyvergyár, a világ legnagyobb kerékpárgyára.

335. 6-6.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Magyarországi vezérigénység: Kann és Heller ezégnél Budapest.

Képrisalet és raktár: Tauffer Ferencz utóda Kolozsvárt.

MATUTSEK JOZSEF férfi, női és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvárt, Főtér 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték, vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

257.(29-x)

Kut szivattyuk és építési szivattyuk!

Kolozsvári vízvezeték- és csatornázási-vállalat

Bányai K. és Társai bejegyzett cég.

Iroda, műhelyek- és raktárak:

Kolozsvár, főter 18. szám. Telefon 324. szám.

Elvállalunk egy helyben mint vidéken is, mugánbázakban, uradalmak és kastélyokban a legújabb modern kivitelben, a legmesszebb menő műszaki berendezéseket, bármily nagyságban, valamint a régebben berendezetteknek a mai kor szerinti átalakítását és javítását teljes garanciával és legolcsóbb árakon.

Létesítünk fürdő-telepeket, egészségügyi berendezéseket a legújabb technológiák szerint, kórházakat, fűtési és vízgázvezetési berendezéseket, melegvíztelepeket, vizkutatókat, furatásokat és alagsorvezetéseket a saját rendszerünk szerint.

Készítünk tűzoltó freskendőket, felszereléseket, szivattyukat, kézi és kerti freskendőket minden alakban és nagyságban.

A legelsőrangú gyárakkal levő előnyös összeköttetésünk folytán a legjutányosabb árak mellett vállalkozunk és szállítunk.

Költséghatékony és tervezeteket díjmentesen készítünk úgy a helyi mint vidéki t. megbízóinknak.

Kérve kiterjedt vállalatunknak pártfogását és becses megrendeléseit.

Kolozsvári vízvezeték és csatornázási vállalat

Bányai K. és Társai

289. 13 20. Kolozsvár, főter 18. sz. Tel-fon 324 szám.

Tűzoltó freskendők és felszerelések!

JÓD-FÜRDŐ

Felső-Bajom (Bázna).

Jód- és brómtartalmú sóforrás, Kisküüllőmezőben, Erdélyben.

Fekszik 291 m. magasban a tenger színe fölött.

A felsőbajomi (bázna) gyógyvizet szamos jód- és brómtartalmú ásványvíz forrásokból kinyerik. Találtak kitűnő gyógyhatásúknak: Lútel és izomosus, közsény és görvélykor (scrophulosis) minden változataiban, buja or és angolkoros bajoknál, valamint a higanyak hosszú használata után beállott mérgezésnél, a női ivarszervek idült betegségeinél, ischia és neuralgia, krónikus bőrbetegségeknél (exema, lupus, psoriasis) Gyógyítási tényezők: meleg és hideg kádfürdők, valamint hideg túlkádfürdők és részfürdők meleg és hideg iszapfürdők, ivókúra, villanyozás és masszázs. A fürdő Medgyes m. kir. vasuti állomástól háromnegyed órányira fekszik, szőlőhegyek és erdők által körül övezett, szelek ellen védett kies völgyben. Naponként postaközlekedés Medgyessel, valamint telefon a fürdőtelepen. Kényelemmel berendezett szobák, kitűnő konyha mérsékelt árakkal.

Ujonnan épült és kényelemmel berendezett kádfürdők.

Prospektusok kívánatra ingyen.

A fürdő megnyitása május hó 25-ikén történik. Dr. Lám Albert állandó fürdőorvos.

414. 3-3.

A fürdőigazgatóság.

AZ „ANKER”

élet- és járadékbiztosító-társaság

Igazgatóság: Magyarországi vezérképviselőség:

Bécs, I., Hoher Markt 11. Budapest, VI., Deák-tér 6.

(Anker-Hof.) (Ankerudvar).

261. 8-26 a társaság saját házaiban.

Társasági vagyon 1897 év végén 124 millió korona.

Biztosítási állomány 1897 év végén 480 millió korona.

Kifizetések összege a társaság 40 éves fennállása óta 204 millió korona.

Díj és kamat bevétel az 1898 évben 18 millió 852,000 korona.

Az „A” osztályú szerinti nyereség részével biztosítottak az utolsó tíz évben következő osztalékok kaptak készpénzben:

1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898.

években a befizetett évi díjnak 25%-át.

A vegyes- és takarékpénztári biztosításoknál „B” osztályú szerinti (u. n. emelkedő osztalék) az első nyereség-felosztás 1897-ben volt és az osztalék a biztosítás egész tartama alatt befizetett összes díjak 3 százalékát tette ki készpénzben, és pedig 1897-ben 9%, 1898-ban az évi díjnak 12 százalékát.

Jutányos díjak mellett, kedvező feltételek!

Prospektusok és felvilágosítások szolgál az „Anker” főgondnoksága

Kolozsvárt, Széchenyi-tér 31.

KERÉKPÁROK!

125 FORINTTÓL *** 300 FORINTIG!!

Csakis elsőrangú és elismert minőségű gyártmányok.

Raktáron:

- ADRIA NORICUM
SCHLADITZ lánc nélküli kerék!!
PEUGOT CHAMPION
BEESTON PATRIA

405.14.* kerékpárok!

Continental-gummi erdélyrezi vezérképviselősége.

Kényelmes fizetési feltételek.

Kerékpár felszerelések nagy raktára

Kerékpár-iskolámban,

a torna-vivoda zárt kerthelyiségében, mely a legkényelmesebben van és észre berendezve, a kerékpározást 2 frt tandíj mellett, a legrövidebb idő alatt bárki megtanulhatja.

Nagy mechanikai műhely. — Tűzmailrozás és nicklezés!

GROSZ FRIGYES

Nagyvárad Kolozsvár Besztercze

Bazár-szoros. Főter. Fa-utca

UJ SZABÓ ÜZLET!!!

Van szerencsém a n. érd. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Sétatér utca 2. szám alatt

férfi-szabó üzletet

nyitottam és ugyanott bel- és külföldi szövetekből minden idényre dusan berendezett raktárt tartok.

Megrendeléseket gyorsan, pontosan és jutányosan eszközök.

Javításokat elvállalok.

A nagy érd. helybeli és vidéki közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Moldován Miklós

334 9 10

férfi-szabó.

BABÓS ÉS TÁRSAI

vaskereskedése

Kolozsvárt, Belközép-utca 25. szám.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a fenti cég alatt egy új

vaskereskedést

nyitottunk, melyben nagy raktárt tartunk mindenemű vas- és vasárúkból u. m.: gazdasági eszközök, háztartási cikkek, konyhaberendezések, mindenemű szerszámok, takaréktűzhelyek, kátrányos és elszigetelő lemezek és minden a szakmába vágó itt felnem sorolt tárgyaktól.

Bizományi raktárunk van a budapesti Thury János és fia cég nagy szerkovás és haranggyárából, továbbá elvállaljuk a használt reszelők újravágatását a legjutányosabb árak mellett.

Olcsó és pontos kiszolgálásunkról elő is biztosítjuk és kérjük becses pártfogását.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk.

Kiváló tisztelettel

303. 13-20

Babós és Társai.

UJ BORÜZLET.

A gróf Rhédey féle palotában vadim kényelmére borüzletet nyitottam és megrendelésre gyorsan házhoz szállítok:

Sauvignon gróf Teleki Domokos cselnai termése 0.7 lit. f. 1.50.

Sauvignon gr. Teleki László Gyula krakkói termése 0.7 lit. f. 1.20.

Som bor Konez Albert magyar igeni termése 0.7 lit. f. 1.—

Kitűnő Rizling mezősegi 0.7 lit. f. 0.70.

Kitűnő Leányka hegyaljai 0.7 lit. f. 0.70.

Carbenet báró Horváth Odóné termése 0.7 lit. f. 1.20.

Carbenet gróf Teleki László Gyula termése 0.7 lit. f. 1.—

Pecsenye bor gróf Teleki László Gyula termése egy lit. f. 0.80.

Kitűnő I. osztályú szinbor egy liter f. 0.50.

Kitűnő Magyar igeni szinbor egy liter f. 0.46.

Ráczürmös friss csaplény egy liter f. 0.50.

Több faj a hazai és külföldi pezsgő borok!!

Szíves pártfogást kér

Walton Eduárd

Jókai u. 2.

368. 9-0

Telefon szám 419.

SILLÓ GYULA ügynöki irodája.

Kolozsvár sz. kir. város által hatóságilag óvadékkal engedélyezett tudakozó, közvetítő és elhelyező intézete különös sulyt fektet mindennemű szállodai, vendéglői, kávéházi és más privátházi megbízásokra.

Elhelyez minden a szakba vágó főpincér, szoba asszony, cassinó, pincérről, szobalány, kávélegény, londoner stb. ugyszintén gazdasági, gazdaszóny, ispán, bíró, szakácsné, kocsis, szóval minden néven nevezendő személyzetet.

Eszközöl bármily nemű és rangú hárságokat a legnagyobb discretió és titoktartás mellett, továbbá mindentféle adásvételt, p. o. telket, házak, ivó, bormérés, szálloda, fűrdőhelyiségek, ingatlan javak és értékpapírok eladását vagy megvételét, valamint bármilynemű megbízásokat a külföldre is a legpontosabban teljesít.

A „Nemzeti népbiztosító” kinevezett ügynöke, a téren szíves felvilágosítással szolgál bármikor és bárkinél, mely biztosító intézet egy szegény, mit gazdagoknál a legbiztosabb és legelőnyösebb feltételeket nyújtja bizonyos elért időre vagy haláles tte.

Intézetem a monarchiában a legnagyobb kiterjedésű ismeretség, jó hírnév és virágzásnak örvendő, miéért is kérem becses megbízásaival továbbra is megajándékozni.

Teljes tisztelettel

457. 2-26.

Silló Gyula ügynök.

Sürgönyezim: Silló — Kolozsvárt.

SOLYMOSY ÉS TÁRSA BETÉTI-TÁRSASÁG

gépgyár- és vasöntőde Kolozsvárt.

Telephon 18

Sürgönyezim: Solymosy-gépgyár.

Készít legjutányosabb áron és legpontosabb kivitelben a mai legmodernebb igényeknek teljesen megfelelő: álló és fekvő gőzgépeket a legújabb és legkisebb káros térrel működő dugattyús vezérművel; gőz- és szíjhajtású szivattyukat, sajtókat

teljes szeszgyári-, malom és téglagyári berendezéseket, gőz-kazánokat, vízi-kerekeket- és turbinákat; valamint mindennemű gazdasági gépeket, u. m.: cséplőgépet járgányokat, rostákat, Trieureket, szecsakavágókat stb.

Különös figyelembe ajánljuk: úgy a t. gazdáknak, mint kereskedőknek nagyban gyártott

ekéinket,

különböző gazdasági, kereskedelmi és épület öntvényeinket, u. m.: oszlopokat, csigalépesőket s b. stb.

Mindennemű gépek és géprészek javítását a legjutányosabb áron és teljes megelégedésre eszközöljük.

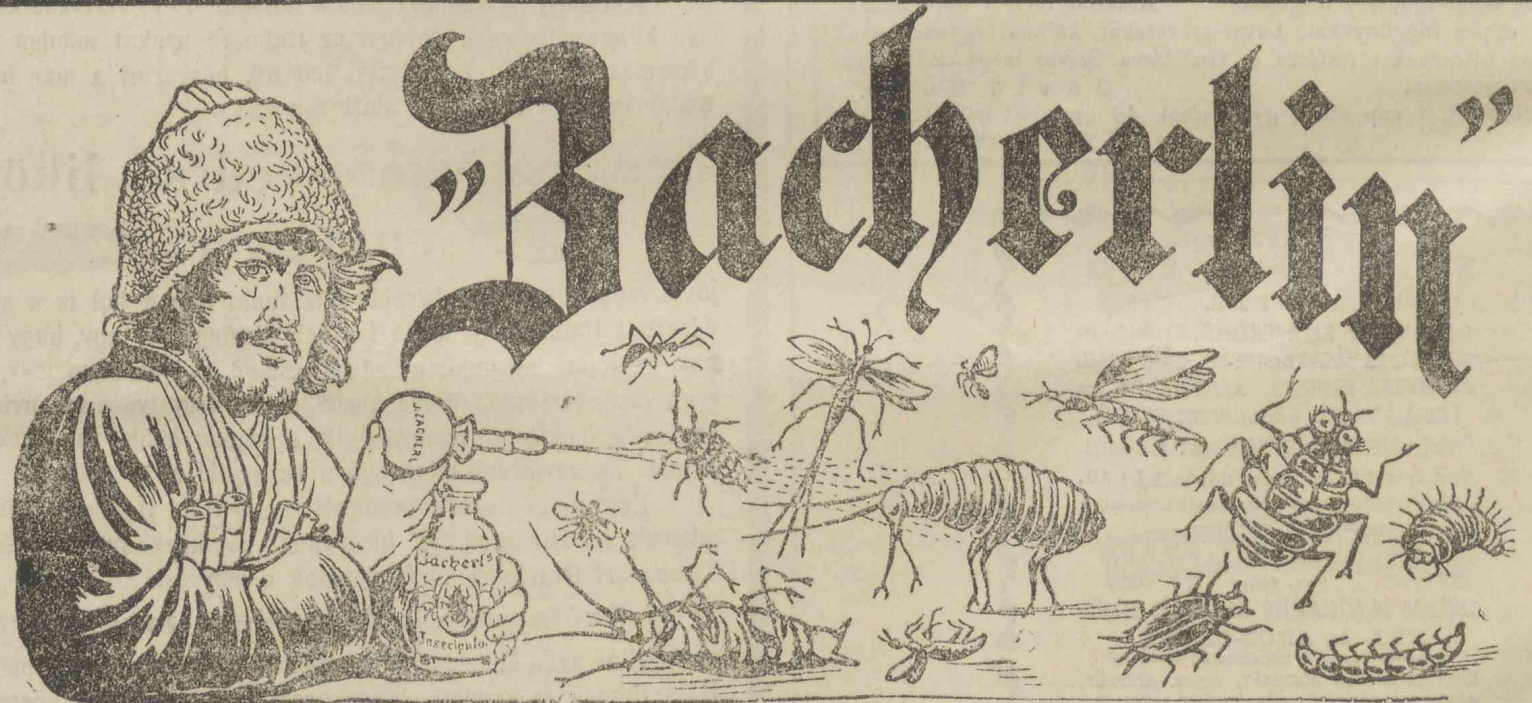
Összes általunk szállított munkánkért legmesszebb menő jótállást vállalunk el.

Tervezzel és költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Szíves pártfogásukat kéri

151. 11-*

SOLYMOSY és TÁRSA betéti-társaság.

Csodálatraméltó hatással bír. Ől, mint semmi más hasonló szer mindenféle rovar,

s ép azért az egész világon mint páratlan, dicsértetik s kerestetik. — Ismertető jelei: 1. A lepecsételt p a l a c z k.

2. „Zacherlin” név.

Kolozsvárt a következő fűszer- és vegyeskereskedő uraknál kaphatók:

- Adler Sámuel, Barcsay Manó, Bojári Sándor, Boskovics József, Bréver János, Burger Frigyes, Csorba György, Flóra Gyula, Gergely Ferencz, Haraszthy Jenő, Havas Ármin, Hirschfeld Sándor, Jeney Lajos, Kónya Sándor, Kovács P. fia, Marusán Bogdán, Moldován József, Papp Ernő, Papp Kristóf, Papp László, ifj. Pere István, Popp Antal, Segesváry és társa, Somlyay László, Szele Márton, Temesvári Károly, Weress László, Wertheimer Vilmos, Wolff J. gyógyszer, Zsidinszky Antal, B-Hunyadon: Beke J.-né, Schwiger Ferd., Supka László, Tóth István, Marosujvárt: Mendel Izidor, Virág Tamás, Rákod: Schilling S., Szamosujvárt: Flórián Jakab, Zabolik Jenő, Tordán: Bernárd Antal, Fodor Domokos, Eszényi J., Kovrix János, Mike Máté, P. Jonyi Sándor, Schuster György, V. its Sám. és fia, Erzsébetváros: Mith. st. ff. n. G., 471. 1-12.

továbbá minden nagyobb kereskedésben vannak raktáron ott, a hol a „ZACHERLIN” plakátok kifüggesztve vannak.